

LÂM ĐỒNG

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

Cuối tuần

SỐ 715 - 6673 - THỨ BẢY NGÀY 3/8/2024 • Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT • Điện thoại: 02633822472 • Fax: 02633827608 • www.baolamdong.vn

4 Không gian hội tụ của nghệ thuật và bản sắc văn hóa

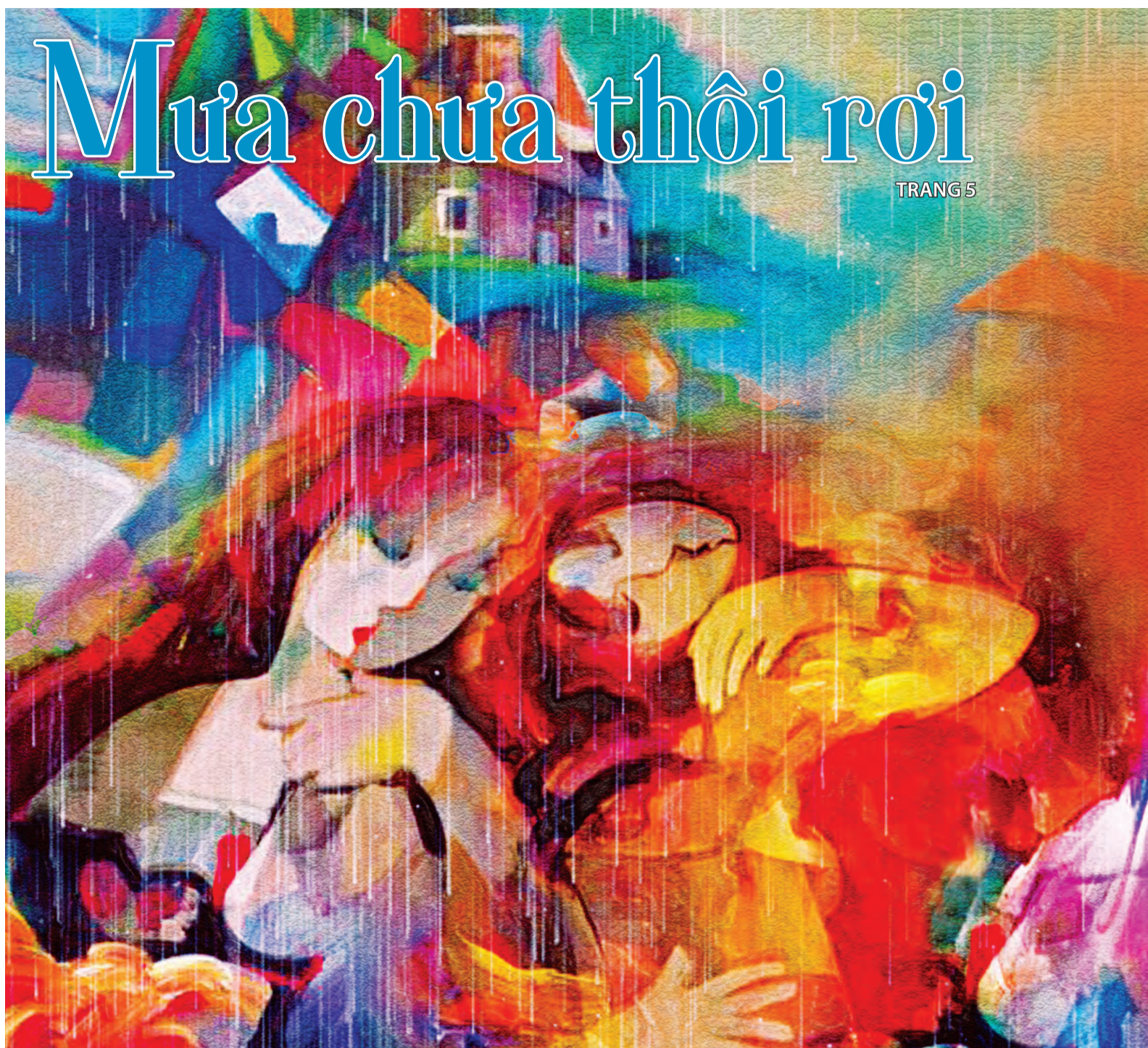
6 Thơ về vùng đất Hà Nội trên cao nguyên

1 TUẦN CON SỐ

Tổng thu ngân sách 7 tháng năm 2024 của tỉnh ước đạt **7.915** tỷ đồng, tăng 4,1% so cùng kỳ năm ngoái.

Nguồn: UBND tỉnh

TRANG 5

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

Căn cứ để cán bộ, đảng viên tự soi, tự sửa

Ngày 9/5/2024, Bộ Chính trị đã ban hành Quy định số 144-QĐ/TW về “Chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới”. Quy định mới không chỉ góp phần đồng bộ với các quy định về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên đã ban hành, mà còn là giải pháp nhằm nhanh chóng đưa các chuẩn mực đạo đức cách mạng giai đoạn mới đi vào cuộc sống.

Với chuẩn mực yêu nước, Quy định 144 đã thể hiện đầy đủ yêu cầu tối thượng đối với mỗi cán bộ, đảng viên; đó là lòng yêu nước, tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân lên trên hết, trước hết. Đây là cái gốc của mọi việc, bởi chỉ khi người cán bộ đặt lợi ích chung lên trên hết, trước hết thì trong mọi việc làm sẽ đảm bảo công tâm, khách quan và tạo được lòng tin của mọi người.

Chuẩn mực bản lĩnh, đổi mới, sáng tạo, hội nhập nêu rõ yêu cầu xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách; dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức; hành động vì lợi ích chung, vì nước, vì dân.

Chuẩn mực cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư yêu cầu cán bộ, đảng viên phải trong sạch, không tham ô, tham nhũng, tiêu cực, không gây phiền hà, sách nhiễu. Chủ động phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn tham nhũng, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, chủ nghĩa cá nhân, lợi ích nhóm, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ... Đây được xem là yếu tố cốt lõi của chuẩn mực đạo đức cách mạng mà mỗi cán bộ, đảng viên phải không ngừng tu dưỡng, rèn luyện và giữ gìn.

Chuẩn mực đoàn kết, kỷ cương, tình thương, trách nhiệm nêu rõ cán bộ, đảng viên phải kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện chia rẽ, bè phái, cục bộ, lợi ích nhóm; xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh toàn diện; đồng thời, kiên quyết đấu tranh, phê phán mọi hành vi né tránh, đùn đẩy, hoặc có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, làm việc cầm chừng, sợ trách nhiệm, không dám làm.

Chuẩn mực gương mẫu, khiêm tốn, tu dưỡng rèn luyện, học tập suốt đời đòi hỏi cán bộ, đảng viên...

XEM TIẾP TRANG 2

Công trình kiến trúc cổ giữa thủ phủ cao nguyên

TRANG 8

Kim ngạch xuất khẩu toàn tỉnh ước đạt hơn 569 triệu USD

Thông tin từ UBND tỉnh Lâm Đồng, kim ngạch xuất khẩu toàn tỉnh trong tháng 7/2024 đạt 90,12 triệu USD, tăng 12,04% so với cùng kỳ. Giá trị xuất khẩu lũy kế 7 tháng đầu năm 2024 ước đạt hơn 569 triệu USD, tăng 11,2% so với cùng kỳ năm trước, đạt 57,7% kế hoạch năm 2024. Trong đó, các mặt hàng

xuất khẩu chủ lực bao gồm: Alumin và hydroxit nhôm ước đạt 328,8 ngàn tấn và giá trị 149,64 triệu USD, giảm 20,86% về lượng nhưng tăng 3,66% về giá trị so với cùng kỳ; cà phê nhân ước đạt 44,7 ngàn tấn và giá trị 142,53 triệu USD, giảm 17,51% về lượng nhưng tăng 20,7% về giá trị; chè chế biến

ước đạt 2,31 ngàn tấn và giá trị 6,36 triệu USD, giảm 18,87% về lượng và 9,98% về giá trị; rau quả ước lượng đạt 26,62 ngàn tấn và giá trị 62,34 triệu USD, giảm 22,6% về lượng nhưng tăng 21,97% về giá trị; hoa các loại ước đạt 42,48 triệu USD, tăng 2,44% so với cùng kỳ. Cũng trong 7 tháng đầu năm,

kim ngạch nhập khẩu là 136,12 triệu USD, tăng 43,87% so với cùng kỳ, đạt 72,02% kế hoạch năm 2024. Các mặt hàng nhập khẩu chủ yếu bao gồm nguyên liệu sản phẩm dệt may, phụ tùng lắp ghép nhà kính, hạt giống, củ giống, hoa giống, kim loại, hóa chất, bao bì, máy móc và nhiều mặt hàng khác. **N.NGHĨA**

CÁT TIÊN: Tháo gỡ một số khó khăn trong phát triển chăn nuôi bò sữa

UBND huyện Cát Tiên vừa có buổi làm việc với các cơ quan, đơn vị liên quan và các xã, thị trấn để tháo gỡ một số khó khăn trong phát triển chăn nuôi bò sữa.

Theo đó, qua 2 năm triển khai, đến nay, toàn huyện có 26 hộ dân tham gia nuôi bò sữa với tổng đàn là gần 500 con; trong đó, có gần 300 con bò sữa giống được nhập về trong năm 2022, năm 2023 và gần 200 con bê cái được sinh ra. Trong tổng đàn bò sữa nhập về thì đã có hơn 270 con cho khai thác sữa để bán với tổng sản lượng bình quân mỗi ngày đạt hơn 6,2 tấn sữa, doanh thu tiền bán sữa trong ngày đạt trên 90 triệu đồng.

Tuy nhiên, qua thực tế nuôi đã phát sinh một số khó khăn

Huyện Cát Tiên hiện có 270 con bò cho khai thác sữa để bán với tổng sản lượng bình quân mỗi ngày đạt hơn 6,2 tấn sữa.

gây ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển của đàn bò cũng như năng suất, chất lượng sữa như bệnh viêm móng, viêm vú bò bắt đầu xuất hiện; việc phối giống cho bò gặp nhiều khó khăn và có những con phải thực

hiện nhiều lần mới đậu thai, gây tốn kém chi phí cho nông hộ... Tại buổi làm việc, các đại biểu tập trung phân tích nguyên nhân và đề ra giải pháp khắc phục. Trong đó, nguyên nhân chủ yếu được xác định là một

số nông hộ tự điều chỉnh, thay đổi, cắt giảm khẩu phần thức ăn cho đàn bò so với được hướng dẫn, khuyến cáo; không sử dụng nguồn cám, nguồn thức ăn ủ chua ngô sinh khối của Đà Lạt Milk cung cấp; một số nông hộ chưa thực sự bám sát, theo dõi kỹ lưỡng đàn bò...

Trước tình hình trên, UBND huyện Cát Tiên chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thực hiện đồng bộ các giải pháp để làm tốt công tác phòng, chống dịch bệnh trên đàn bò sữa; tăng cường công tác phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan chuyên môn với các địa phương và doanh nghiệp trong việc quản lý chặt chẽ đàn bò; nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ thú y cơ sở... **H.SA**

Sử dụng thiên địch và chế phẩm sinh học phòng trừ bệnh hại cây dâu tây

Trung tâm Khuyến nông Lâm Đồng đã xây dựng Mô hình Sử dụng côn trùng thiên địch, chế phẩm sinh học phòng trừ sâu bệnh hại trên cây dâu tây trồng trên giá thể, đạt kết quả ghi nhận.

Theo đó, với quy mô 6.000m²/2 hộ tại Phường 7, TP Đà Lạt và 2.000m²/1 hộ tại thôn Suối Cạn, xã Lát, huyện Lạc Dương, mô hình đem lại lợi nhuận cho các nông hộ từ 9,5 - 12,5 triệu đồng/1.000m²/tháng.

Cụ thể, sau khi thả các loại thiên địch và sử dụng chế phẩm sinh học, kết quả không chế trên 70% dịch hại trên cây dâu tây trồng giá thể. So với ngoài mô hình giảm ít nhất 4 lần bơm phun thuốc bảo vệ

thực vật phòng trừ sâu bệnh hại mỗi tháng, tương ứng tiết kiệm chi phí gần 400.000 đồng/1.000m²/tháng, đồng thời bảo vệ môi trường sinh thái và sức khỏe con người. **VŨ VĂN**

Cần cứ để cán bộ, đảng viên...

TIẾP TRANG 1

... phải gương mẫu trong công tác và sinh hoạt, tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; khiêm tốn, cầu thị, giản dị; không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao phẩm chất, đạo đức, trình độ, năng lực công tác; nói đi đôi với làm, đã nói là làm... Cán bộ, đảng viên chức vụ càng cao, càng phải gương mẫu, cấp trên gương mẫu trước cấp dưới, cấp ủy gương mẫu trước đảng viên, đảng viên gương mẫu trước quần chúng. Quy định rõ hơn trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu là điểm mới so với trước đây.

Như vậy, Quy định số 144-QĐ/TW ban hành nhằm hướng đến mục tiêu hoàn thiện chuẩn mực đạo đức cách mạng của mỗi cán bộ, đảng viên và giúp họ "tự soi", "tự sửa", không ngừng nỗ lực tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, chuyên môn nghiệp vụ, năng lực công tác đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới. Quy định đã đáp ứng yêu cầu từ thực tiễn đối với việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị hiện nay; góp phần loại bỏ những vương mãc, bất cập nảy sinh từ thực tế nhưng chưa có quy định để điều chỉnh; thiết thực đưa chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới vào cuộc sống. Đặc biệt, Quy định 144-QĐ/TW còn là tiêu chuẩn, thước

đo, góp phần nâng cao hiệu quả công tác nhận xét, đánh giá, xếp loại cán bộ, đảng viên; là cơ sở để cấp ủy Đảng các cấp xem xét, đánh giá, lựa chọn cán bộ, đảng viên đưa vào quy hoạch, giới thiệu bầu cấp ủy khóa mới; là tiền đề quan trọng trong việc chuẩn bị nhân sự cho Đại hội Đảng các cấp, tiến tới Đại hội XIV của Đảng.

Để thực hiện tốt Quy định 144, cấp ủy, tổ chức Đảng các cấp phải tăng cường quán triệt đầy đủ, sâu sắc các nội dung về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới. Tập trung cụ thể hóa các nội dung và xác định rõ những chủ trương, biện pháp lãnh đạo phù hợp với đặc điểm, tình hình, nhiệm vụ của từng địa phương, cơ quan, đơn vị; chọn tổ chức Đảng làm điểm chỉ đạo thực hiện. Thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, phát hiện và xử lý chính xác, kịp thời những cán bộ, đảng viên vi phạm về chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới, đề mỗi cán bộ, đảng viên thật sự gương mẫu, là "công bộc" của Nhân dân...

Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội có thẩm quyền, trách nhiệm giám sát, phản biện xã hội theo quy định hiện hành của Đảng, Nhà nước đối với việc tu dưỡng, rèn luyện và thực hiện quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy,

chính quyền, tổ chức đoàn thể, cán bộ chủ chốt các cấp.

Phát huy hơn nữa vai trò của báo chí và sự giám sát, nhận xét, đánh giá của Nhân dân đối với cán bộ, đảng viên trong việc thực hiện các quy định về chuẩn mực đạo đức cách mạng trong giai đoạn mới, nhằm kịp thời phát hiện, ngăn chặn ngay từ đầu, từ xa, giải quyết từ sớm, không để vi phạm nhỏ tích tụ thành sai phạm lớn, kéo dài và lan rộng. Đặc biệt, phải lấy kết quả công việc, sự hài lòng và tín nhiệm của Nhân dân làm tiêu chí quan trọng để đánh giá chất lượng cán bộ, đảng viên.

Xây dựng đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên là một nhiệm vụ trọng tâm của công tác xây dựng Đảng. Điều này đòi hỏi toàn Đảng, nhất là người đứng đầu các cấp, các đơn vị phải có sự thống nhất rất cao và có biện pháp thực hiện đồng bộ, quyết liệt, khả thi; phải hết sức kiên quyết, kiên trì, bền bỉ, thường xuyên, liên tục, quyết tâm rất cao thì mới thành công. Với truyền thống và bản chất tốt đẹp của Đảng ta, với nỗ lực lớn, quyết tâm chính trị rất cao của toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị, nhất định chúng ta sẽ thực hiện có hiệu quả Quy định số 144-QĐ/TW về "Chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới". **VĂN NHÂN**

732 đoàn viên công đoàn được kết nạp vào Đảng

Thông tin từ Liên đoàn Lao động tỉnh cho biết, tới ngày 30/7, các công đoàn cơ sở trong toàn tỉnh đã giới thiệu được 987 đoàn viên ưu tú cho Đảng xem xét, bồi dưỡng; có 732 đoàn viên công đoàn ưu tú được kết nạp vào Đảng. Theo đó các cấp công đoàn triển khai nhiều giải pháp để phát hiện, giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng bồi dưỡng, xem xét kết nạp. Đặc biệt, tại khu vực doanh nghiệp ngoài Nhà nước, tổ chức Công đoàn đã tích cực trong việc phát triển Đảng trong công nhân, người lao động. Đây là một trong những thành tích nổi bật của tổ chức Công đoàn chào mừng tháng 7, tháng kỷ niệm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam. **D.QUYNH**

Lâm Đồng phấn đấu đạt 71.200 ha sản xuất nông nghiệp công nghệ cao

Ngành Nông nghiệp Lâm Đồng đang phát động thi đua đến năm 2025 đạt 71.200 ha sản xuất nông nghiệp công nghệ cao (trong đó diện tích sản xuất ứng dụng công nghệ thông minh 1.000 ha), chiếm 21,6% diện tích canh tác và tăng 2.190 ha so với năm 2024.

Qua đó toàn tỉnh duy trì, phát triển sản xuất trên diện tích khoảng 328.500 ha đất canh tác, diện tích gieo trồng đạt 418.755 ha; giá trị thu hoạch bình quân trên 300 triệu đồng/năm/ha canh tác.

Đồng thời, phấn đấu đưa diện tích có giá trị dưới 50 triệu đồng/ha còn khoảng 17.300 ha, giảm 13.995 ha so với năm 2024, tương ứng 5,2% diện tích canh tác.

Cùng thời gian trên, toàn tỉnh phát triển 274 chuỗi giá trị với trên 35.000 hộ tham gia. Cụ thể, lĩnh vực trồng trọt diện tích liên kết đạt 56.000 ha, sản lượng đạt trên 800.000 tấn; lĩnh vực chăn nuôi tổng đàn gia súc, gia cầm 1,3 triệu con, tổng sản phẩm trên 190.000 tấn. **MẠC KHẢI**

LẠC DƯƠNG: Phát triển nông nghiệp tuần hoàn trên 3 lĩnh vực

Mục tiêu đến năm 2030, huyện Lạc Dương phát triển sản xuất nông nghiệp đồng bộ 3 lĩnh vực trên địa bàn.

Cụ thể, lĩnh vực trồng trọt phấn đấu giảm trên 30% lượng phân bón hóa học, thuốc bảo vệ thực vật; trên 95% phụ phẩm, chất thải thu gom, xử lý. Lĩnh vực chăn nuôi giảm trên 5% lượng thức ăn và trên 3% lượng thuốc thú y sử dụng; giảm trên 10% lượng chất thải phát sinh; trên 80% chất thải chăn nuôi trong nông hộ được thu gom, xử lý theo quy định. Lĩnh vực sơ chế, chế biến với hơn 90% chất thải nông sản, phế phụ phẩm sau giết mổ, chế biến gia súc, gia cầm được thu gom, xử lý, trong đó có trên 70% chất thải thu gom, tái sử dụng theo mô hình kinh tế tuần hoàn.

Qua đó, huyện Lạc Dương xây dựng ít nhất 1 mô hình sản xuất nông nghiệp tuần hoàn, hiệu quả kinh tế tăng từ 10 - 20% so với sản xuất truyền thống. **VĂN VIỆT**

Trách nhiệm của mình là giúp đỡ bà con

“Là đảng viên, tôi nghĩ mình cần có trách nhiệm trong việc giúp bà con phát triển kinh tế, nâng cao chất lượng cuộc sống”, đó là quan niệm của ông Nguyễn Thế May - Bí thư Chi bộ Thôn 4, xã Liêng S'rông, huyện Đam Rông.

HỒNG THẮM

K hông chỉ phát huy vai trò gương mẫu của đảng viên, ông Nguyễn Thế May còn chủ động chia sẻ những kinh nghiệm làm nông nghiệp để cùng với bà con Thôn 4, cải tạo vườn cà phê già cỗi, chuyển đổi trồng sầu riêng cho năng suất cao, góp phần nâng cao thu nhập và cải thiện kinh tế cho bà con dân tộc thiểu số.

“Chuyên về đây gần 10 năm trước, tôi thấy đời sống bà con còn nhiều khó khăn, chủ yếu là canh tác cà phê theo phương pháp truyền thống, dẫn đến năng suất cây trồng thấp, chất lượng chưa cao. Tôi vốn có nhiều năm trồng cà phê ở Di Linh nên cũng hay hướng dẫn thêm cho bà con cái này cái kia”, ông May nhớ lại.

Từng học một lớp chuyên ngành cây trồng, vật nuôi và vốn kinh nghiệm tích lũy trong nhiều năm canh tác nông nghiệp từ khi sinh sống tại Di Linh, ông

May nhận thấy vùng đất Đam Rông cũng được thiên nhiên ưu đãi, thích hợp trồng và cho trái sầu riêng chất lượng cao nên đã mạnh dạn đầu tư. Năm nay, hơn 450 gốc sầu riêng Ri6, Monthong đang vào vụ thu hoạch, dự kiến cho sản lượng hơn 30 tấn. Ông cũng đã chốt giá bán 73.000 đồng/kg. Doanh thu từ vụ sầu riêng đầu tiên vào khoảng hơn 2 tỉ đồng.

Ông May cũng là người tích cực trong các hoạt động chung của địa phương. Năm 2020, ông được bà con tin nhiệm bầu làm Bí thư chi bộ thôn. Từ đó, ông có điều kiện đi đến từng nhà và nhận thấy người dân địa phương còn chưa ứng dụng nhiều khoa học - kỹ thuật trong canh tác. Ông chẳng ngần ngại góp ý, chia sẻ và tận tình hướng dẫn bà con kỹ thuật trồng trọt, chăm sóc cà phê, sầu riêng hiệu quả.

“Tâm lý bà con là ngại thay đổi và cũng không dám đầu tư vì sợ tốn kém. Vì thế mình góp ý và cầm tay chỉ việc từ những thứ đơn giản nhất, như cách trồng, tỉa cành, bón phân đến phòng

Ông May (bên phải) thường xuyên chia sẻ kỹ thuật canh tác cho bà con.

trừ sâu bệnh... Phức tạp hơn là tái canh, ghép cải tạo cà phê, kỹ thuật trồng cây sầu riêng. Tôi cùng với các đảng viên trong chi bộ cũng đã soạn thảo cách phối trộn phân bón cho từng giai đoạn sinh trưởng của cây. Muốn thay đổi tư duy của bà con thì phải làm từng bước, cốt làm sao để giúp bà con thoát khỏi cảnh nghèo khó, ổn định cuộc sống rồi vươn lên làm giàu”, ông May chia sẻ.

Từ khoảng 5 năm trở lại đây, người dân Liêng S'rông cũng bắt đầu chuyển đổi diện tích cà phê già cỗi sang trồng sầu riêng nhưng năng suất chưa cao, bởi

kỹ thuật canh tác chưa có. Ông May luôn nhắc nhở bà con phải chăm sóc cây sầu riêng cẩn thận, từ thân, lá... sau đó phải sử dụng các loại thuốc sinh học để phòng ngừa nấm, sâu bệnh. Nhất là những trường hợp trái rụng, ông giải thích cận kẽ cho bà con về từng dấu hiệu nhận biết để kịp thời xử lý, tránh lan rộng.

Như anh Rơ ông Ha Hoàng kể rằng, trước đây chủ yếu trồng cà phê, sản lượng năm được năm mất. Dù anh đã đi học hỏi, tham quan các mô hình và trồng xen sầu riêng từ năm 2014, nhưng do chưa làm chủ được kỹ thuật nên trái không đồng đều, năng

suất không cao. Vài năm trở lại đây, anh được ông May và một số đảng viên trong chi bộ hướng dẫn, áp dụng kỹ thuật, bón phân đúng liều lượng và thời điểm nên năm nay, riêng thu nhập từ sầu riêng của gia đình anh Ha Hoàng cũng hơn 200 triệu đồng.

Bên cạnh việc hỗ trợ phát triển kinh tế, ông May còn chú trọng công tác xây dựng Đảng ở địa phương. Ông tích cực tuyên truyền, vận động, khơi dậy tinh thần trách nhiệm trong mỗi người dân, góp phần củng cố tổ chức cơ sở đảng. Nhờ vậy, Thôn 4 từ chỗ chưa có cấp ủy, chỉ có 8 đảng viên, đến nay đã phát triển mạnh mẽ với 16 đảng viên. Chi bộ Thôn 4 trở thành hạt nhân đoàn kết, dẫn dắt bà con trong thôn xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

Bà Nguyễn Thị Thu Hiền - Phó Bí thư Đảng ủy xã Liêng S'rông đánh giá cao những đóng góp của ông May trong vai trò của Bí thư chi bộ thôn. Theo bà Hiền, từ khi chuyển về địa phương, ông May đã phát huy rất tốt vai trò gương mẫu của đảng viên, sống chan hòa và được người dân yêu mến, tin tưởng. Sự nhiệt tình, trách nhiệm đó của ông đã góp phần thực hiện tốt công tác ở cơ sở, giúp Chi bộ và Thôn 4 phát triển vững chắc hơn.

Cựu chiến binh xã Tân Văn thi đua làm kinh tế giỏi

HƯƠNG LY

T ừng là một người lính đảo tại Lữ đoàn 242, đảo Ngọc Vũng, huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh, sau khi trở về địa phương Lâm Hà, ông Bùi Văn Thuận (Chi hội CCB thôn Tân Thành, xã Tân Văn) tích cực lao động, sản xuất và trở thành điển hình trong phong trào làm kinh tế giỏi của CCB xã Tân Văn.

Ông Thuận quê ở Hải Dương, năm 1993, ông định cư tại xã Tân Văn, huyện Lâm Hà. Bằng bản tính cần cù, chịu khó và biết dành dụm trong chi tiêu, sau khi trải qua những công việc đi làm thuê, làm mướn cho đến năm 1996, ông Thuận đã tích lũy được một số vốn nhất định và bắt đầu khởi nghiệp từ việc trồng cà phê và dâu tằm trên những đồi trọc.

Xuất phát từ kinh nghiệm thực tế và sự chủ động tìm hiểu, học hỏi các mô hình phát triển kinh tế hiệu quả, đồng thời, tích cực tham gia các lớp tập huấn kỹ thuật được tổ chức tại xã, tại huyện và các địa bàn lân cận, hộ gia đình CCB Bùi Văn Thuận đã tiên phong thực hiện và thành công với mô hình nuôi tằm giống. Theo ông Thuận, nuôi tằm con được coi là một trong những khâu khó khăn nhất

Thời gian qua, Hội Cựu chiến binh (CCB) xã Tân Văn, huyện Lâm Hà thường xuyên quán triệt đến các chi hội và hội viên phát huy phẩm chất bộ đội Cụ Hồ, tích cực chủ động tham gia phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, phát huy tính tự lực, tự cường; qua đó, từng bước nâng cao đời sống, chăm lo bảo vệ lợi ích chính đáng, hợp pháp của CCB.

Mô hình nuôi tằm giống của CCB Bùi Văn Thuận đạt hiệu quả cao.

của nghề nuôi tằm. Để nuôi được lứa tằm trứng chất lượng xuất bán cho bà con làm giống, cần phải thực sự cẩn thận, tỉ mỉ trong từng giai đoạn.

Ông Thuận chia sẻ, khó khăn nhất là lúc giao mùa giữa mùa mưa, mùa khô, tằm con rất dễ bị bệnh. Chính vì vậy, người nuôi phải có kinh nghiệm, nuôi chắc tay. Không gian nuôi tằm phải sạch sẽ, thoáng mát. Quan trọng nhất là trứng tằm và lá dâu phải sạch; cùng với đó, có yêu cầu

cao về việc sử dụng phân bón phải hợp lý, đúng quy định...

Đến nay, gia đình ông Thuận đang trồng 4 ha cà phê và 1 ha dâu cùng diện tích nhà nuôi tằm là 100 m². Trung bình một năm, gia đình ông thu hoạch được 20 tấn nhân cà phê và trung bình một tháng xuất được 300 - 400 hộp tằm giống cho các đại lý. Bình quân gia đình ông thu nhập khoảng 200 triệu đồng/tháng từ trồng cà phê và trồng dâu, nuôi tằm.

Theo ông Nguyễn Văn Mạnh - Chủ tịch Hội CCB xã Tân Văn, nhiều cán bộ, hội viên đã biết tận dụng thế mạnh của địa phương, áp dụng khoa học - kỹ thuật vào cuộc sống vươn lên làm giàu, nhiều hộ gia đình có thu nhập hàng năm từ 500 - 700 triệu đồng; tiêu biểu như gia đình hội viên Bùi Văn Thuận tại chi hội thôn Tân Thành. Theo khảo sát, đến nay, toàn Hội CCB của xã có tới trên 80,4% hộ gia đình hội viên khá, giàu; không còn hộ hội viên nghèo, chỉ còn 1 hộ cận nghèo. Đây là kết quả mà cán bộ hội viên CCB trong những năm qua đã nỗ lực phấn đấu, phần nào đã đem lại kết quả ngoài mong đợi.

“Trong 5 năm qua, với việc tăng cường đẩy mạnh phong trào CCB giúp nhau giảm nghèo, làm kinh tế giỏi, Hội CCB xã đã vận động cán bộ, hội viên đóng góp quỹ đạt trên 910 triệu đồng, hàng năm, giúp đỡ được 36 lượt hội viên vay để phát triển kinh tế; qua đó, đời sống vật chất và tinh thần của hội viên ngày một nâng

lên rõ rệt. Bên cạnh đó, Hội cũng chỉ đạo cho các chi hội phát huy thế mạnh của từng địa bàn thôn, khu dân cư, xây dựng nguồn quỹ hội giúp đỡ hội viên có nguồn vốn để phát triển kinh tế vươn lên làm giàu; góp phần xây dựng nông thôn mới ở địa phương”, ông Nguyễn Văn Mạnh cho biết.

Ngoài ra, công tác chăm lo và bảo vệ lợi ích chính đáng hợp pháp của CCB, cựu quân nhân là việc làm thường xuyên của Hội, Ban Thường vụ thường xuyên vận động cơ sở nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của hội viên, giải quyết kịp thời những vướng mắc, trao đổi hướng dẫn cho hội viên thực hiện quyền và lợi ích của hội viên, tạo điều kiện và giải quyết những quyền lợi của hội viên theo quy định của Nhà nước.

Thông qua đó, các hội viên luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và Hội các cấp; từ đó, Hội cũng đã đề xuất với cấp ủy, chính quyền và Hội cấp trên giải quyết các chế độ, chính sách ưu đãi khác của Nhà nước. Đơn cử, Hội đã làm hồ sơ đề nghị cấp trên giải quyết cho 38 đối tượng được hưởng chế độ theo quy định; đề xuất hỗ trợ 1 căn nhà Nghĩa tình đồng đội trị giá 80 triệu đồng cho hội viên có hoàn cảnh khó khăn tại cơ sở.

Không gian hội tụ của nghệ thuật và bản sắc văn hóa

QUYÊN UYẾN

Trên cung đường rợp bóng cây xanh với những khúc cua uốn lượn bên gốc thông già mang đặc trưng Đà Lạt, vẻ đẹp của đa dạng các thể loại của nghệ thuật tạo hình, nghệ thuật thị giác được phổ biến như: nhiếp ảnh, điêu khắc, hội họa, biểu diễn âm nhạc; nghệ thuật sắp đặt. Ở đó là hình ảnh con người, phong cảnh, các nét tinh hoa Việt Nam, với điểm nhấn là phố núi Đà Lạt; nhấn mạnh vị thế đặc biệt về văn hóa - nghệ thuật của TP Đà Lạt; xây dựng Đà Lạt hướng đến trở thành Thành phố Di sản thế giới.

Trên những lối đi quanh co, ven những bậc đá, bờ đất, trên sườn đồi, công chúng dễ dàng tiếp cận thưởng lãm những tác phẩm nghệ thuật nhiếp ảnh, mỹ thuật trong không gian mở rộng lớn, thiên nhiên tươi đẹp. Tranh, ảnh khắc họa hình ảnh đất nước, con người cùng những sinh hoạt đời thường, lao động sản xuất trên khắp mọi miền, càng làm cho Đà Lạt thêm lãng mạn.

Với tên gọi “Ánh sáng nghệ thuật”, bên cạnh sự giao thoa đa dạng từ nhiếp ảnh, nghệ thuật ánh sáng, Cung đường nghệ thuật đã gây ấn tượng bởi những hiện vật văn hóa Tây Nguyên của người K’Ho và nghệ thuật sắp đặt được trưng bày ngoài trời, tạo nên một không gian nghệ thuật đặc sắc để người xem có thể tiếp cận trực tiếp với tác phẩm qua nhiều góc độ và cung bậc ánh sáng ở mỗi thời điểm khác nhau trong ngày.

Đặc biệt, nhà sưu tầm hiện vật văn hóa Nguyễn Quốc Dũng đã mang đến cung đường nghệ thuật một không gian trưng bày độc đáo với hơn 100 chiếc gùi của đồng bào K’Ho với nhiều kích cỡ lớn nhỏ, công dụng khác nhau, cùng 25 cái trống da trâu với màu đen xám chông lên những lớp thời gian đã được đưa đến công chúng. Bộ sưu tầm hạt cườm trang sức của phụ nữ các dân tộc Tây Nguyên đã làm nên nét đặc sắc cho không gian, phô diễn vẻ đẹp trong bản sắc. Tất cả các hiện vật văn hóa đó là tâm huyết của nhà sưu tầm Nguyễn Quốc Dũng, với tình yêu đặc biệt dành cho văn hóa dân tộc, hơn 20 năm qua, anh đã dành cả thanh xuân đời mình đi khắp các buôn làng Tây Nguyên để tìm kiếm, mua về, bảo tồn, nâng niu, gìn giữ như những báu vật quý giá.

Trong không gian hội tụ nghệ thuật và đậm sắc màu văn hóa trên cung đường mộng mơ đó, hàng tuần có nhiều hoạt động luân phiên diễn ra như: trình

Khúc của lãng mạn trên đường Lý Tự Trọng (Phường 2, TP Đà Lạt) những ngày này đang mang trên mình diện mạo mới. Cung đường nghệ thuật với chủ đề “Ánh sáng nghệ thuật” được mở ra tạo không gian kết nối trong cộng đồng, một nơi giao lưu độc đáo, sáng tạo cho cả người dân địa phương và du khách.

Đội công chiêng Đưng K’no biểu diễn vũ điệu xoang.

Tái hiện nhiều nét đẹp gắn gũi của cư dân Đà Lạt.

diễn âm nhạc, biểu diễn thời trang đường phố, cuộc thi âm nhạc, trình diễn nghi thức đội theo chủ đề, diễn tấu công chiêng, múa xoang, trình diễn nghệ thuật đường phố, trình diễn những bài ca về Đà Lạt, tham quan các tác phẩm nhiếp ảnh, điêu khắc, hiện vật văn hóa các dân tộc Tây Nguyên, thưởng lãm không gian nghệ thuật sắp đặt, tọa đàm giao lưu với các nghệ sĩ thành danh trên cả nước.

Nhiếp ảnh gia Thái Phiến giải bày: “Người nghệ sĩ sinh ra để làm đẹp cho đời và mong muốn mang cái đẹp đến với nhiều người. Cung đường “Nghệ thuật ánh sáng” đã mở ra không gian đẹp đa sắc màu để nghệ sĩ chúng tôi góp sức đưa tác phẩm của mình đến với công chúng”. Gặp gỡ trò chuyện cùng người xem, nói về hành trình sáng tạo nghệ thuật của mình, nghệ sĩ Thái Phiến đã làm thay đổi quan niệm, cái nhìn của mọi người về ảnh nude, nghệ thuật nude bởi sự lao động nghệ thuật nghiêm túc của ông, làm bật lên cái đẹp của tạo hóa, cái

Biểu diễn các ca khúc hát về Đà Lạt.

đẹp của hình thể con người, vô cùng thanh thoát, không gợn chút dung tục.

Đề có cung đường nghệ thuật phong phú, đa dạng các loại hình, các nghệ sĩ có tên tuổi và tầm ảnh hưởng trong giới nghệ thuật Việt Nam đã góp sức triển lãm tác phẩm của mình như: Nguyễn Như Huy, Nguyễn Thế Sơn, Nguyễn Trần Hữu Đàm, Lý Hoàng Long, Thịnh Lê, Thái Phiến, Nguyễn Đức Tú, Phan Quang, XEM Collective Group, Lê Đăng Ninh... Bên cạnh đó, sự xuất hiện của những nghệ sĩ trẻ mang đến nhiều điều mới mẻ, bất ngờ cho người thưởng lãm.

Nghệ sĩ Phan Quang, người sáng lập Stop And Go Art Space

và chủ trì tổ sáng tạo Cung đường nghệ thuật mong muốn nơi đây sẽ là một không gian nghệ thuật cởi mở, là nơi trải nghiệm văn hóa nghệ thuật đầy màu sắc và phi lợi nhuận cho tất cả mọi người, thúc đẩy Đà Lạt không chỉ là địa điểm nghỉ dưỡng mà còn là nơi hội tụ, giao lưu đa lĩnh vực cho các nghệ sĩ thị giác và là trung tâm nghệ thuật ở phía Nam.

Ông Trần Thanh Hoài - Phó Giám đốc Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch Lâm Đồng khẳng định: “Cung đường nghệ thuật đã trải qua một mùa thử nghiệm, ở mùa thứ hai này có nhiều yếu tố về nghệ thuật xứng đáng để chào mừng TP Đà Lạt được UNESCO công nhận là thành phố sáng tạo về âm nhạc. Sắp tới, Đà Lạt tổ chức Festival Hoa lần thứ X. Hoạt động của Cung đường nghệ thuật là cách thức khởi xướng tạo cảm hứng lan tỏa từ Đà Lạt cho các địa phương trong tỉnh.

Đà Lạt sẽ tiếp tục nở hoa và lấp lánh hơn không chỉ về cảnh quan môi trường mà đó còn là nơi phát xuất các ý tưởng sáng tạo về mỹ thuật, về nhiếp ảnh, về các không gian nghệ thuật sắp đặt, không chỉ là nơi để đến mà còn là nơi để trở về của du khách trong nước và quốc tế. Từ một cung đường nghệ thuật, sắp tới Đà Lạt sẽ có thêm nhiều cung đường nghệ thuật hơn nữa không chỉ ở trong mặt vật lý mà còn trong tâm thức của người Đà Lạt. Ở đâu, con dốc nào, quãng đường nào cũng là nghệ thuật, và ở đó chúng ta có thể tìm thấy tình yêu đất nước, quê hương Việt Nam qua tình yêu Đà Lạt”.

Cung đường “Ánh sáng nghệ thuật” sẽ diễn ra từ nay đến tháng 6/2025.

Truyện ngắn: **VÕ THU HƯƠNG**

Đang thử nội y trong phòng thử đồ bé xíu như chiếc hộp cao nhông, Hạ chợt giật mình nghe tiếng giọng mềm như tơ, sẽ sáng bên ngoài. Giọng rất quen.

- Anh, em mặc vừa vặn cả hai cái này. Nhưng em thích màu cam hơn màu tím, lấy màu cam đi anh hén?

Một vài giây ngập ngừng, anh chàng nhắm nháng:

- Sao giống nhau mà cái màu cam mặc hơn 50 ngàn? Lấy màu tím đi.

- Chắc tại màu cam đang hot. - Hot hiếc gì, em mặc áo này ra ngoài chắc mà cần phải hot?

- ... - Mà có cái áo con thôi làm chi hơn nửa triệu?

- Cái áo này giúp nâng ngực đẹp đó anh.

- Trời, xấu đẹp chi cũng nhiều đó thôi. Mướp sao thành bườì được?

- Anh... sinh nhật em, anh nói anh tặng quà...

Hạ vội mặc quần áo, lắc lắc mở tóc cho thẳng thơm và đẩy cửa bước ra. Cô nhẹ nhàng chào Liên và anh chồng đi cùng. Đứng Liên chứ không thể nhầm ai khác. Không mấy ai có cái giọng mềm như tơ khiến đến phụ nữ cũng chung chiêng như Liên.

Có chút sắc tái thoảng qua gương mặt trắng xanh của Liên. Cô ngược nhìn Hạ như định phân bua điều gì đó, rồi cục, chỉ lắp bắp: “Ha... Hạ...”.

- Minh tặng Liên cái áo cam nhé. May thế, đang tính mua quà sinh nhật cho Liên mà không biết cậu thích gì.

Nói nhanh, Hạ bước nhanh tới quầy tính tiền. Cả anh chồng và Liên dường như quá khó xử trước mọi việc đang diễn ra. Liên lắp bắp vài câu từ chối vụng về. Tiếng máy in hóa đơn chạy rền rẹt cắt ngang những lời phân bua. Hạ cúi túi áo vào tay Liên, không quên liếc nhìn anh chồng đứng bần thần gần phòng thử đồ.

THEO DÒNG SỰ KIỆN

Ban Văn nghệ - Đài Truyền hình Việt Nam vừa ra mắt phim ca nhạc “Trường Sa - Bến bờ trong nhau” với nhiều hình ảnh về Trường Sa mà lần đầu khán giả được chiêm ngưỡng.

Phim thể hiện tình yêu, niềm tự hào của những chiến sĩ khi được giao nhiệm vụ bảo vệ lãnh hải Tổ quốc, cùng với đó là câu chuyện xúc động về sự hy sinh của những người lính và hậu phương của họ.

Phim sử dụng 8 ca khúc vốn đã quen thuộc nhưng được phối khí mới mẻ và được sắp xếp tinh tế, phù hợp tâm tư, tình cảm, suy nghĩ của chiến sĩ hải quân

Mưa chưa thôi rơi

- Thôi, mình về kéo mưa. Sinh nhật vui nha Liên.
Hạ không ngoảnh lại dù Liên gọi với theo nhỏ nhỏ. Cô vờ như không nghe thấy. Tiếng nhạc buồn thật buồn từ thùng loa rền rĩ: "Yesterday all my troubles seemed so far away...".

Bước ra khỏi cửa hàng, Hạ cười mỉm khi gặp một con mưa sáng mai vừa nhẹ nhàng ghé phố. Mưa cuốn theo những đám hoa dầu xoay tít tựa những chiếc chong chóng tí hon từ bầu trời gửi xuống. Chúng dễ thương và bất ngờ tựa món quà nhỏ Hạ vừa dành cho Liên.

Hạ gặp lại Liên vào buổi chiều hôm đó, nơi ghé đá chung cư Ước Mơ. Ở đó, Hạ có tới hơn chục người bạn, hết thấy đều gần gũi và thân thiết khi cùng chung một cảnh - cùng là bố, mẹ những đứa trẻ đặc biệt. Con Hạ bị tăng động. Con Liên tự kỷ. Con chị Thy bị chậm nói, chậm phát triển... Lũ trẻ đến lớp học trị liệu ngôn ngữ, tâm lý. Nếu không gặp nhau ở đây, mọi người chưa chắc đã gặp nhau. Đường như ai nấy đều biết khá rõ về nhau. Những câu chuyện phiếm của những bà mẹ đồng cảnh là hạnh phúc nhỏ nhoi trong chuỗi thời gian ngồi chờ các thầy cô tâm lý can thiệp con mình. Nhất là những chiều như chiều nay, mây xám xịt cuộn thành từng quãng giăng kín trên đầu.

Liên tốt nghiệp thạc sĩ ngành dược ở Anh nhưng chỉ vón vện làm việc ba năm ở đại học X., nơi bố chồng cô là hiệu trưởng, chồng là trưởng khoa. Đó là hai năm mới lấy chồng, sinh con, con bé Suri chưa có dấu hiệu gì bất thường về tâm lý. Từ khi bác sĩ chẩn đoán Suri tự kỷ, Liên chấp nhận bỏ ngang công việc đang đầy triển vọng, chạy theo đưa đón con đi học, đi chơi, dạy dỗ con bé. Chơi cùng con cũng là trị liệu đối với những đứa nhỏ như Suri. Không nói ra nhưng một vài mẹ nghe Liên kể chuyện không giấu được sự thèm muốn mình có một

Minh họa: Phan Nhân

gia đình vững chãi như thế để đưa đón con.
Chi Hạ là phong phanh cảm nhận mọi việc không hẳn như Liên nói. Cuộc gặp bất ngờ sáng nay cho Hạ thấy cảm nhận của mình không sai. Liên không giấu vẻ ngại ngùng khi chạm mặt Hạ. Liên cũng không giấu ánh mắt mệt mỏi, đó là điều chưa từng thấy trước đây.
- Hạ à, Hạ biết không...
Giọng Liên lại bắt đầu, mềm như thể sũng nước.
Đúng là ba Suri từng theo đuổi Liên suốt mấy năm đi học xa nhà. Đúng là

Liên dễ dàng chinh phục vì vẻ đẹp trai, hào hoa, uyên bác. Liên cũng dễ dàng buông luôn mối tình đầu ở Việt Nam để nhận lời cầu hôn của ba Suri khi cả hai còn làm nghiên cứu sinh ở Anh. Cả hai gia đình đều ủng hộ vì ba mẹ đều là trí thức, có thể xem là môn đăng hộ đối...
Chi khi về chung một nhà, đặc biệt sau thời gian Liên bỏ việc để chăm con, ba Suri ngày càng thể hiện tính cách độc đoán, keo kiệt. Ông đơng từng đồng, đêm từng gác tiền chợ búa, chi tiêu của vợ, của con. Chuyện muốn vợ mua cái áo

lót tím giá rẻ hơn 50 ngàn như sáng nay là bình thường thôi. Minh đành chịu, vì con - Liên cười chua chát.
Nói gì với Liên lúc này? Nếu Hạ có chút quyền gì đó với Liên, giả dụ là chị gái, Hạ sẽ khuyên Liên dứt tình đi. Cần gì cứ đeo mãi và quàng cho mình một trách nhiệm "vì con" mà phải sống dẫn vật khổ ải tâm can với một người đàn ông chỉ có vỏ bọc bề ngoài mà mình biết tông tong bên trong chỉ là những lớp sỏi cát xơ cứng. Ừ thì cứ cho là anh ta chưa làm gì quá đáng, kiểu như chửi vợ đánh con. Nhưng những câu nói nặng nề như sáng nay Hạ gặp chẳng lẽ không phải là những cái tát thẳng vào tâm hồn vợ trong một ngày đặc biệt là sinh nhật hay sao? Hạ muốn nói Liên à, Liên nghĩ đi, bạo hành tinh thần là đây chứ đâu. Trong nhiều hoàn cảnh, bạo hành tinh thần còn có sức tàn phá hơn cả việc thượng cẳng chân, hạ cẳng tay. Lâu rồi Liên có soi gương thật lâu để nhìn sâu sau lớp phấn nền, phấn má hồng trang điểm, làn da nhợt nhạt thiếu sức sống của mình nói lên điều gì không?
Trời đổ mưa. Mưa tháng Bảy luôn mạnh mẽ như một người đàn bà tuổi chín. Không phải kiêu vu vợ, hờn giận của gái mới lớn mà thao thiết, dồn dập, căng tức nhiều nỗi niềm như được xả xuống hết thảy trĩu nặng. Câu chuyện Liên kể, Hạ nghe hòa chung nhịp mưa ấy. Không trôi tuột vào không trung mà neo vào lòng Hạ như một vết cắt bén sắc. Hạ phải quay về phía khác, tránh hướng nhìn của Liên để giấu vại giọt nước mắt rơi vội. Cũng may, tiếng mưa rào rạt đồng lõa giúp Hạ giấu những tiếng sụt sịt khản đặc, xè cay nơi cuống mũi.
Con mưa chợt đến ngăn điều Hạ muốn nói. Thực tình, nhìn dáng ngồi mảnh khảnh của Liên, nghe giọng nói sũng nước của Liên, Hạ

chẳng can đảm nói thẳng những suy nghĩ đang nhảy múa trong mình.

Độ này đưa đón Suri là bà ngoại. Bà ngoại ngoài năm mươi, dáng người to cao, khỏe mạnh bên cháu gái mảnh khảnh. Hình ảnh ấy bớt nặng lòng hơn nhìn hai mẹ con bé nhỏ liều xiêu cấp nhau đi đi về về giữa những cơn mưa.
Liên chia tay. Khi bà ngoại Suri thông báo, Hạ kín đáo giấu một nụ cười. Hạ mừng nhiều hơn buồn khi nghe tin đó.
- Con biết không, con nhỏ không chịu chia tay nhưng chồng nó đặt điều kiện, nếu không chia tay cũng sẽ không còn là vợ chồng. Chồng nó sẽ không cung cấp tiền nuôi con Suri ăn học, chữa bệnh chi hết. Con Suri bệnh tình vậy mà không có tiền ăn học, chữa trị thì đời nó sẽ ra sao, hả con?
- ...
- Chồng nó nói tạm thời chia tay thôi, để ông yên tâm theo đuổi nghiên cứu đề tài khoa học quan trọng, yên tâm kiếm tiền gửi nuôi con. Chứ đi làm về, đầu óc căng thẳng, con Suri lên cơn đập phá, đá ia tùm lum khắp nhà, không còn tâm can đâu mà sống chứ làm gì nghĩ gì nổi. Chỉ muốn chờ con mà lao xuống sông cho rồi... Mai một bệnh Suri chữa khỏi, tâm trạng ông khá hơn, gia đình lại đoàn tụ. Nói vậy mà nó cũng tin. Nó vẫn hy vọng thẳng chồng sẽ nghĩ lại mà đón mẹ con nó về, khi con Suri bớt bệnh.
- ...
- Thằng đó cũng kỳ. Nó làm như con Suri bị vậy là do con Liên hết, nên giờ con Liên phải gánh, phải chịu hết. Cô đọc hàng trăm bài viết về tội trẻ tự kỷ này nè. Như con Suri bị vậy, nhiều khả năng là do gen.
Mà gen bệnh này thường bên nội trội...
- ...

XEM TIẾP TRANG 11

1.000 người góp sức làm nên phim ca nhạc đặc biệt về các chiến sĩ Trường Sa

cũng như những người phụ nữ ở hậu phương trong từng giai đoạn.
Giai đoạn đầu là 3 ca khúc mang chất trữ tình sâu lắng "Gửi cánh chim biển" (nhạc và lời: Võ Thiên Lan; phối khí: Đỗ Bảo); "Tình anh" (nhạc và lời: Đinh Dũng; phối khí: Huyền Trung); "Mẹ kê con nghe" (nhạc và lời: Xuân Bình; phối khí: Huyền Trung), tái hiện cuộc sống đời thường, tình yêu và những mong ước bình dị của người lính hải quân.
Phần hai gồm hai ca khúc "Nơi ấy là Trường Sa" (nhạc và lời: Xuân Nghĩa; phối khí: Trần Mạnh Hùng) và "Ngọn nến tri ân" (nhạc và lời: An Hiếu; phối khí: Ngô Minh Hoàng). Ở phần này, xen lẫn nội dung phim là những cảnh quay phổ diễn lực lượng

Quân chủng Hải quân, Quân đội Nhân dân Việt Nam tinh nhuệ, hiện đại với vũ khí, tàu pháo, tên lửa, thuyền buồm, tàu ngầm, máy bay...
Phần ba là 3 bài hát "Đảo xa Tổ quốc" (nhạc và lời: Quỳnh Hợp; phối khí: Minh Đạo); "Bâng khuâng Trường Sa" (thơ: Nguyễn Thế Kỳ; nhạc: Lê Đức Hùng; phối khí: Phơ Nguyễn); và liên khúc "Tình biển-Chào Trường Sa" (nhạc và lời: Trần Quang Huy-Lưu Hà An; phối khí: Phơ Nguyễn) với tính chất âm nhạc tươi sáng, tự hào. Đoạn cuối phim tái hiện lễ tưởng niệm Gạc Ma đầy xúc động.
Chương trình có sự góp mặt của ca sĩ chính - Nghệ sĩ Ưu tú Khánh Hòa cùng dàn diễn viên đã thành danh: Nhà báo, nhà ngoại giao

Đình Quang Tiến, Nghệ sĩ Nhân dân Mạnh Cường, Nghệ sĩ Ưu tú Minh Phương, diễn viên Tiến Lộc, Huyền Thạch, Bình An...
Nhà báo Trần Hồng Hà - Phó Trưởng Ban Văn nghệ khẳng định đây là dự án phim ca nhạc lớn nhất từ trước đến nay của Ban Văn nghệ - Đài truyền hình Việt Nam. Phần ghi hình diễn ra trong hơn một tháng với nhiều cảnh quay ở nhiều không gian khác nhau như đất liền, trong vùng quân sự, trong vịnh, trên đại dương và nhiều đảo tại quần đảo Trường Sa.
Chương trình được sự đồng thuận, ủng hộ nhiệt tình của Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam, Quân chủng Hải quân, Nhà hát Ca Múa Nhạc Thăng Long. Đặc biệt,

Nghệ sĩ Ưu tú Khánh Hòa cùng dàn nhạc biểu diễn trên tàu Yết Kiêu thuộc Lữ đoàn 189.

Quân chủng Hải quân đã hỗ trợ máy bay, tàu... và cử lực lượng khoảng 1.000 người thuộc nhiều

đơn vị giúp êkíp làm phim hoàn thành nhiệm vụ.
TS (theo VietnamPlus)

Thơ về vùng đất Hà Nội trên cao nguyên

THANH DƯƠNG HỒNG (giới thiệu)

Sau ngày đất nước thống nhất, từ những năm 1976, từng lớp thanh niên Hà Nội xung phong đi xây dựng vùng kinh tế mới, họ đã chọn vùng đất Lâm Hà, khi ấy còn rất hoang vu, cuộc sống còn nhiều khó khăn, thiếu thốn... để lập nghiệp. Với sức trẻ tràn trề niềm khát khao của những thanh niên Hà thành đi xây dựng vùng đất mới đã đoàn kết, gắn bó với công dân bản địa từng ngày khai hoang, mở đất, cần mẫn gieo trồng...

Ngày 24/10/1987, huyện Lâm Hà được thành lập, trên cơ sở sáp nhập vùng kinh tế mới Hà Nội ở Nam Ban, Lán Tranh và một số xã của huyện Đức Trọng.

Để phản ánh về vùng đất đa văn hóa, giàu tiềm năng sau 37 năm dựng xây và phát triển, Hội Văn học Nghệ thuật (VHNT) Lâm Đồng đã phối hợp với UBND huyện Lâm Hà tổ chức Trại sáng tác VHNT chủ đề "Nền VHNT Lâm Đồng 50 năm sau ngày đất nước thống nhất". Chỉ trong 10 ngày, 15 văn nghệ sĩ ở 3 huyện: Lâm Hà, Đức Trọng và Đơn Dương đã đi thực tế nhiều địa danh, các cơ sở và đã sáng tác được 46 tác phẩm VHNT mới, gồm nhiều thể loại đã thể hiện đậm nét bức tranh đa sắc màu về một vùng đất trù phú, giàu, đẹp, đáng sống.

Lâm Đồng cuối tuần giới thiệu một số tác phẩm thơ được sáng tác tại Trại lần này.

NGUYỄN DUY HÀ

Quê mới

Những ngọn gió thổi tràn hồ Phúc Thọ
Nghe dường như hơi thở của sông Hồng
Màu đất đỏ bazan trải dài bất tận
Tựa hạt phù sa ngày đá cựa thành sông

Ngày theo mẹ Ấu Cơ

cồng con lên rừng vỡ đất
Giọt nắng trời ử hạt thóc sinh sôi
Đêm ánh đuốc soi i tờ con học
Đất trở miền quê hạt bắp cũng thuộc bài

Miền quê mới như phố phường Hà Nội
Những Gia Lâm, Phúc Thọ, Mê Linh...
Mảnh đất cao nguyên trải màu xanh vơi vơi
Thị trấn về đêm ngõ trắng giữa Ba Đình

Giữa Lâm Hà nghe Hồ Tây cuộn sóng
Hoa sữa thơm nhớ ba sáu phố phường
Lụa Hà Đông từ nong tầm vàng óng
Đất nặng tình người đất hóa quê hương.

LÊ VĂN HIẾU

Lặng lẽ hương

Những quả xoài chua le chua lét
Đang ở thì quả khừ

Những trái ổi nhiều hạt
Bay theo lũ chim rừng

Con đường đất, con đường đầy đá sỏi
Đã lui về thời xa xăm

Những mận những đào môn mơn má em
Cây trái Lâm Hà đang ở kỳ thiếu nữ
Hoa bên đường - e ấp duyên

Đá ở đây không còn chênh vênh
Đá trở thành sinh thực khí

Nước nơi này không là sông là suối
Không là hồ tưới tiêu,
không là làng sinh thái
Mà là hồn nương mây
niú giữ dấu chân người...

Chim là ta hay ta là gã chim trời
Con mắt cứ tròn xoe
Ngẩn ngơ nhìn cây trái?

Cánh hoa chưa vội ngậm hạt sương
Như lấy làm gương soi -
thu bầu trời này lại
Rồi lặng lẽ hương...

Thác Voi. Ảnh: K.T

LÊ THỊ MAI THÀNH

Chiều bên hồ Phúc Thọ

Chiều nay Phúc Thọ em về
Mặt hồ in bóng đôi chèo lung linh
Ai gieo câu hát hữu tình
Để cho mùa hạ chùng chình mùa thu

Có làn mây trắng tương tư
Kéo theo nửa mảnh sương mù giăng ngang
Chưa thu mà núi đã vàng
Chưa đông mà nắng đại ngàn hanh hao

Mặt hồ gió khẽ lao xao
Ráng chiều đã lộng bóng vào câu thơ
Thuyền ai một chầm mơ hồ
Tiếng con cá quẫy làm mờ trăng xa

Con đường đất đỏ đầy hoa
Cao cao là những mái nhà vươn lên
Bao năm vất vả nào quên
Bây giờ cảnh đẹp vừng bèn người ơi

Ai từng đi khắp muôn nơi
Có về Phúc Thọ đầy vơi mận nồng
Hồ là lá phổi xanh trong
Giữ cho cảnh đẹp phải lòng khách du.

MILA BÙI

Về Tân Hà phố

Nhìn theo một áng mây xa
Đường lên dốc Tầm (*) nở hoa dã quỳ
Hai bên nương rẫy xanh rì
Ôm lòng phố chợ thăm thì bước chân

Nhà thờ vang tiếng chuông ngân
Cảnh chùa tĩnh lặng vàng sân nắng chiều
Lắng sâu ki niệm đã nhiều
Lòng còn mắc nợ bao điều luyến thương

Về Tân Hà phố vấn vương
Ai đem nỗi nhớ như sương giăng đầy
Nắm bàn tay, mở bàn tay
Người xưa cảnh cũ đổi thay từng giờ

Ngày đi như một câu thơ
Gửi bao thương nhớ bên bờ Lán Tranh
Con đường áo trắng thông xanh
Vẫn nghiêng về phía không anh mấy mùa

Lần về em bước trong mưa
Chuyến xe Nam Bắc gió lùa hai vai
Ngã ba ai có đợi ai?
Trong em chẳng thể nhạt phai Tân Hà.

(*): Dốc 800

NGUYỄN THỊ BÉ

Lên non

Phủ Sơn mây gió đại ngàn
Con sông con suối miên man rì rào
Ta lên nương rẫy non cao
Lao xao gió vẫy chào chào hót ca
Đường dài uốn lượn đi qua
Mênh mông trang trại vườn hoa trái dài
Chuối Laba mọc chen đầy
Cà phê trĩu hạt đong đầy niềm vui
Tiêu cay ngào ngọt nách gui
Vụ mùa thu lượm lui hui giữa rừng
Rộn rảng giai điệu tung bừng
Đạ Đờn tấu nhịp ăn mừng bội thu
Cây nêu gùi rượu tâm đầu
Vây quanh bếp lửa đêm thâu gây đàn
Triền đồi màu mỡ bazan
Xa xa tầm ngắm mộng vàng sống sinh
Thôn nữ chất phác nghĩa tình
Hồn đôi mắt biếc lung linh láng giềng
Ngọt ngào lắng đọng vô biên
Chát chứa huyền bí lời nguyên dẫu yêu...

THỦY TIÊN

Ngày trở lại

Ngày nào tôi mới vào đây
Rừng xanh thăm thẳm giăng đầy mây vương
Bình minh trên ghẹo giọt sương
Chim kêu suối hát con đường loanh quanh

Nương đồi bát ngát màu xanh
Một miền quê mới thay nhanh áo choàng
Trung tâm thôn xã trang hoàng
Nào đâu khác phố cửa hàng sát nhau

Tân Hà nay đã đổi màu
Phố chen nương rẫy bấy lâu đợi chờ
Về đây như lạc giấc mơ
Đất thơm ấm áp vẫn thơ tình người..

PHƯƠNG LIÊN

Cảm tác cảnh hồ

Mặt trời dừng đứng...
...chưa về núi ngừ
Ghen đàn chim trời sải cánh soi hồ!
Hoàng hôn đợi...
Mây thẩn thờ nghiêng ngả
Bóng con thuyền chớ vạt nắng chiều buông!

Vít thời gian...
...tôi lợi giữa mông lung
Ngắm ráng đỏ hôn mặt hồ xanh biếc
Một giọt rượu mềm môi hôn đắng chát
Khát khao lòng cột chặt buốt tình riêng!

Mặt hồ trong...
...gạn đục những nông sâu
Lăn tăn sóng thương nắng vàng mờ nhạt
Gió ghé ngang thổi bùng câu ai hát
Khản tiếng ve gọi hạ cuối chiều hè!

TẢN VĂN

NGUYỄN BÁ THUYẾT

Ta đang sống với những ngày hạ chuyển sang thu, thời gian như đang chậm trôi đi trong miền man vĩ khúc giao mùa. Người ta thường ví giao mùa như cô gái dậy thì mang tính khí thất thường. Đất trời khi thì ban nắng chói chang, lúc thì đòi mưa sục sùi, thống thiết.

Đâu đó, những cảnh phượng đang với vàng đỏ rực như muốn đốt cháy một vùng trời, lộc vùng rắc kín lối về ngõ nhà ai như tấm thảm đỏ mềm mại dưới bàn chân. Trời làm giông gió, chột đến, chột đi, chột đem về nỗi niềm miền man, trống vắng. Đã từ bao đời nay, giao mùa luôn mang lại cho con người cảm giác lâng lâng, một chút gì nuối tiếc, một chút khát khao trong trầm tư mộng lung...

Giao mùa cái nắng bớt gay gắt, bóng râm như những ngày chính hạ, nhưng nắng của giao mùa vẫn khá sung sức, vẫn là thử thách khắc nghiệt cho những con người và muôn loài trước khi bước sang thu. Đi trên những con đường oi ả ban trưa, những tấm áo cần lao ướt đầm mồ hôi bởi cái nắng như nung da thịt. Chợt ta

Miên man giao mùa

ước ao có được trận mưa hay những cơn gió ủa đến, len lỏi vào từng khung cửa để làm dịu mát không gian, làm nhẹ lòng người.

Cuộc sống vốn dĩ đã có quá nhiều thứ âu lo, giao mùa lại phải gánh thêm nỗi lo mang tên bão lũ. Những thông báo con áp thấp nhiệt đới mạnh lên thành bão, mưa lớn ở nhiều vùng trong cả nước, lũ quét, lũ ống gây tang thương cho những con người, những gia đình trong những ngày tháng Bảy vừa qua khiến chúng ta không khỏi lo lắng. Ai ai cũng mong muốn có được sự bình yên với nhịp sống thường ngày. Nhưng để có được sự bình yên đó, rất nhiều người đang phải căng mình nỗ lực trong mưa lũ.

Trong cái nắng hầm hập hay mưa giông tầm tã của giao mùa, hình ảnh những người lính, bộ đội, công an thường xuyên bám trụ ở các vùng thiên tai, giữa dòng xoáy đầy hiểm nguy để giành giật lấy từng mạng sống, giành giật lấy những căn nhà, món đồ cho những số phận không may gặp hoạn nạn... đã tạo nên nỗi niềm xúc động cho bất cứ ai. Tự hào vô cùng, hãnh diện vô cùng bởi chúng ta là người Việt Nam. Niềm tin mãnh liệt của cả dân tộc luôn bên nhau trong hoạn nạn khó khăn sẽ cùng

nau chiến thắng thiên tai, cùng nhau vượt qua gian lao thách thức, đó chính là khúc tráng ca được cất lên từ tình yêu cuộc sống, mang đậm tính triết lý nhân sinh sâu sắc.

Giao mùa miên man niềm nhớ, là khoảng thời gian mang đến nhiều xúc cảm nhất với những cô, những cậu học trò, những sĩ tử với biết bao bằng khuâng trước ngưỡng cửa cuộc đời. Hội ngộ, chia tay, những dòng nhật ký viết vội, những giọt nước mắt trong trẻo dành cho nhau khi phải xa mái trường, xa thầy cô, bè bạn thân yêu để bước vào cánh cửa cuộc đời tự lập cánh sinh.

Những ngày giao mùa, không chỉ có sĩ tử mà cả những người cha, người mẹ, người ông, người bà cũng đang sống trong tâm trạng lo lắng, bồn chồn trộn lẫn háo hức, rộn ràng khó tả khi đồng hành với cháu con trong mùa thi để mong con được chạm vào ước mơ, ghi dấu bước ngoặt lớn trong cuộc đời đứa con, đứa cháu thân yêu của mình. Cảm xúc vỡ oà niềm vui và nước mắt khi nghe tin con đạt kết quả cao hay những lời động viên, vỗ về, an ủi sẽ chia cháu con không đạt được như ý muốn. Có nhiều cánh cửa cuộc đời mở ra để tuổi trẻ bước vào và tiếp tục nuôi dưỡng khát khao, mơ ước. Giữa bầu trời rộng lớn,

lẫn trong cái nắng, cơn mưa giao mùa, ta cảm nhận được một cách đủ đầy tình yêu vô bờ bến mà những người thân yêu dành cho cháu con.

Đón giao mùa ở một nơi xa, dưới bầu trời khi con giông đang vùn vùn, lòng ta lại thất thảm nhớ quê. Làng quê xưa mùa này mưa bão sẽ tràn về bất chợt. Có những năm bão lụt tới triền miên. Những ngôi nhà nhỏ, những con người nghèo khó luôn phải cố sức gồng mình bên dòng sông quê để vượt lũ lụt, bão giông. Những cánh đồng chưa kịp gặt, những ruộng hoa màu đổ rạp vì gió quạt trông thật xót xa, ai oán khôn cùng. Từng bông lúa, cọng rau được vớt lên từ ruộng nước thấm bao nỗi đắng đót, nhọc nhằn của người dân quê.

Tôi sinh ra từ miền quê chiêm trũng, bên nước, bờ tre nên thấu hiểu nỗi vất vả của ông bà, cha mẹ, của những con người chân tay chai sạn, áo quần bạc màu mưa nắng, luôn phải “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời” để làm nên hạt lúa, củ khoai nuôi sống bao thế hệ con người. Chỉ thế thôi cũng đã quặn thắt niềm thương, nỗi nhớ cũng đủ ứa lệ với giao mùa ở quê xưa...

ĐẠO DIỄN - NGHỆ SĨ ƯU TÚ PHI TIẾN SƠN:

Làm phim lịch sử là một cách tôn vinh tổ tiên

ÔNG THÁI BIỂU - TƯỜNG SAN

(thực hiện)

Phóng viên: Thưa Đạo diễn - Nghệ sĩ Ưu tú Phi Tiến Sơn, trong một cuộc trả lời phỏng vấn báo chí gần đây, ông nói, “Lịch sử và phim lịch sử phải nhảy vào smartphone”. Ông có thể giải thích rõ thêm về câu nói này?

Đạo diễn - Nghệ sĩ Ưu tú Phi Tiến Sơn: Trước kia, như thế hệ ta, tìm hiểu quá khứ và lịch sử hay bắt kê cái gì, kể cả kiến thức mới, chúng ta tìm hiểu bằng những cách truyền thống như vào thư viện, ra hiệu sách hoặc nghe lời từ các vị tiền bối hoặc bạn bè. Ngày nay, bằng những công nghệ mới, các bạn trẻ có điều kiện tiếp cận tốt hơn. Chỉ cần vài giây là họ có thể biết những điều cần biết. Một trong những thứ khó tìm nhất đó là lịch sử, nhưng cái smartphone đã hỗ trợ rất nhiều, dĩ nhiên là các bạn trẻ sử dụng thành thạo hơn lớp già. Đó là một cái gì đấy thuộc về văn minh thời đại.

Có lẽ là sự thành công của “Đào, phở và piano” làm cho chính bản thân đạo diễn cũng phải suy nghĩ lại ngay cả cách làm phim của chính mình?

Nhiều người nói, phim là một loại hình nghệ thuật hướng về khán giả trẻ. Thực ra, khán giả ở lứa tuổi nào cũng cần điện ảnh, nhưng lớp trẻ cần được xem phim nhiều hơn. Điện ảnh là nguồn thông tin dễ chấp nhận nhất, dễ đi vào lòng người nhất. Nó có tình huống, có số phận nhân vật, có những thủ pháp nghệ thuật đặc thù để tiếp cận công chúng.

Thưa đạo diễn, ông đã nói đến câu chuyện quảng bá và một ví dụ rất thành công là “Đào, phở và piano”, một bộ phim về đề tài lịch sử do nhà nước đặt hàng. Chúng ta không nói đến dòng phim thương mại, bởi họ có cách của họ, có nguồn lực và kinh nghiệm của họ. “Đào, phở và piano” đã được quảng bá rất thành công, nhưng theo chúng tôi, có quảng bá như thế nào

Mở đầu câu chuyện, chúng tôi đã cùng nhau nói về “Đào, phở và piano” - một hiện tượng điện ảnh, một cơn sốt phòng vé trong thời gian gần đây với cách quảng bá rất hiệu quả từ các bạn trẻ thông qua mạng xã hội. Đạo diễn - Nghệ sĩ Ưu tú Phi Tiến Sơn, tác giả của bộ phim, bộc bạch: “Trong hoàn cảnh của điện ảnh nước nhà hiện nay, việc quảng bá cho các tác phẩm điện ảnh còn nhiều nhược điểm. Điều đó làm thiệt thòi cho cả nhà sản xuất, các nghệ sĩ và nhất là sự thiệt thòi của công chúng. Khán giả không biết đến phim thì làm sao xem phim? Việc đó đã xảy ra lâu nay. Rất may, từ mạng xã hội, các bạn trẻ đã nhiệt tình giới thiệu và quảng bá cho phim “Đào, phở và piano”. Như một cơn triều cường, sự lan tỏa bùng lên. Đó là một sức mạnh có thật, mà ngay cả nhà làm phim như tôi vẫn chưa hiểu hết...”

Nhà báo Ông Thái Biểu trò chuyện cùng Đạo diễn - Nghệ sĩ Ưu tú Phi Tiến Sơn (bìa phải).

mà chất lượng nghệ thuật của một bộ phim không đạt độ hấp dẫn, không thu hút thì khán giả vẫn sẽ quay lưng. Như vậy, chất lượng của một tác phẩm điện ảnh mới là điều quyết định, đúng không đạo diễn?

Một tác phẩm nghệ thuật, trước hết phải có tính giải trí. Với điện ảnh cũng vậy, dù là dòng phim nào thì cũng phải có chất giải trí, sử dụng giải trí, tất nhiên, giải trí không phải là mục đích cuối cùng. Ở nước ta, bấy lâu nay những người làm phim nhà nước có phần thiệt thòi: một là phim không được quảng bá tốt, hai là làm phim không có ý thức giải trí. Đồng thời, khi làm phim thì

thiếu sự tương tác với khán giả. Một vấn đề lớn là, trong truyền thông có hai loại, một là trên các phương tiện truyền thông và quảng bá bằng truyền tai nhau, kiểu “Các bạn coi chưa, phim này hay lắm”. Kiểu thứ hai này cũng rất “đáng kể” và hiệu quả. Tôi và các đồng nghiệp của mình, những người làm dòng phim nhà nước (phim tuyên truyền, phim lịch sử) rất cần cả hai kiểu quảng bá đó.

Trở lại với “Đào, phở và piano”. Qua bộ phim này, ông muốn chuyển tải thông điệp gì đến với công chúng, nhất là lớp trẻ? Điều ông muốn chuyển tải đã thật sự thành công?

Thực ra, tôi không đến mức đầu đầu là mình chuyển tải cái gì, mang lại thông điệp lớn lao gì cho khán giả. Đó cũng không phải là bản chất của nghệ thuật. Bản chất của nghệ thuật là ta kể, ta tạo ra sự rung động, là con đường từ trái tim đến với trái tim. Từ góc độ đó, bộ phim của chúng tôi nói về những con người quả cảm, những người dân bình thường khi mà quân thù đến dày xéo lên mảnh đất quê hương, lên ngôi nhà, ngõ phố của họ, đập tắt khát vọng tự do và phá hủy những giá trị sống của họ thì họ chống lại. Đó chính là lòng yêu nước! Bản thân tôi đã trải qua những chặng đường chiến tranh, đã đi bộ đội vào chiến trường, đã chứng kiến rất nhiều hi sinh, đổ máu của đồng đội, đồng bào. Tôi đã được nhìn thấy những góc phố của Hà Nội rơi rớt lại những vết tích của chiến tranh, từ chống Pháp đến chống Mỹ. Những điều đó đã tạo nên động lực trong tôi, một nhà làm phim, là mình phải nói lên được điều gì đó. Nói một cách giản dị là “giặc đến nhà đàn bà cũng đánh”; điều lớn hơn là khát vọng tự do. Khi mà tự do của con người bị chà đạp thì ngay cả những người bình thường nhất cũng đã có những hành động anh hùng...

Thưa ông, nếu khái quát về công việc sáng tạo dòng phim về đề tài lịch sử, ông sẽ nói thế nào?

Nhiều người cho rằng, làm phim lịch sử là coi lịch sử như một cái mắc áo để nhà làm phim treo ý tưởng lên đó. Cách so sánh này hơi cũ nhưng mà đúng. Bởi lẽ, cái chúng ta gọi là lịch sử, nó cũng chỉ là một phần thôi. Sự ghi chép của các thế hệ đi trước với những sự kiện, nhân vật xảy ra trong quá khứ không phải là đầy đủ và cũng chưa hẳn hoàn toàn chính xác. Cho nên, ta treo một chiếc áo vào một cái mắc áo không chắc chắn lắm, có nên không? Vậy thì, khi gặp những vấn đề lịch sử, chúng ta phải bình tĩnh suy xét; nghĩ về nó, tìm xem cái đáp số chính xác nhất và ý nghĩa nhất...

XEM TIẾP TRANG 11

Tòa nhà Thị chính tỉnh Đồng Nai Thượng nay là trụ sở Hội đồng Nhân dân huyện Di Linh.

Công trình kiến trúc cổ giữa thủ phủ cao nguyên

Không phải ai cũng biết, trụ sở làm việc của Hội đồng Nhân dân huyện Di Linh chính là Tòa thị chính, hay còn gọi là Dinh Tỉnh trưởng tỉnh Đồng Nai Thượng, là công trình kiến trúc hành chính cổ xưa nhất ở Tây Nguyên, đang lưu giữ những dấu ấn lịch sử gắn với sự hình thành và phát triển của huyện Di Linh giữa lòng cao nguyên hùng vĩ và đang được đề xuất công nhận di tích lịch sử văn hóa.

NHẬT QUÂN

Theo nội dung sách “Lạc quan trên miền Thượng” của Linh mục Giuse Phùng Thanh Quan: Tháng 7/1890, bác sĩ Alexandre Yersin - người Thụy Điển, quốc tịch Pháp đã đặt chân đến vùng đất Di Linh theo lối đi từ Phan Rí lên. 9 năm sau, Toàn quyền Đông Dương Paul Doumer cho thành lập tỉnh Đồng Nai Thượng vào ngày 1/11/1899 và tỉnh lỵ đặt tại Djiring (Di Linh bây giờ). Địa danh Djiring đến năm 1958 được chính phủ Ngô Đình Diệm cho đổi thành Di Linh (cùng đổi tên đợt này có các địa danh Bảo Lộc, Đơn Dương, Liên Khương thay cho tên cũ B'laho, D'ran, Liên Khàng).

Việc xây cất tòa nhà Thị chính đầu tiên ở đây được giao cho Cunhac - trắc địa viên kiêm kiến trúc sư đảm nhiệm. Vật liệu xây cất lấy từ Phan Thiết và phải huy động rất đông người Thượng gửi vật liệu trên lưng (mỗi người độ 50 ký) hoặc khiêng, vác đi bộ cả trăm km từ Phan Thiết, vượt qua đèo Gia Bắc ở độ cao hơn 1.200 m... Tòa thị chính được xây dựng vào năm 1900 và hoàn thành năm 1903. Sau nhiều lần được

chính quyền địa phương tu sửa vì xuống cấp, nay tòa nhà này đang là trụ sở làm việc của Hội đồng Nhân dân huyện Di Linh.

Theo ông Vũ Đức Nhuận - Phó Chủ tịch UBND huyện Di Linh: Tòa Thị chính có thiết kế 8 phòng, cao 2 tầng, diện tích sử dụng khoảng 200 m². Trên đỉnh Tòa thị chính có một ngọn tháp nhô lên cao tựa như chiếc đồng hồ hình hộp chữ nhật đứng, mang phong cách kiến trúc cổ điển châu Âu. Đây là công trình kiến trúc gắn với quá trình hình thành và phát triển của huyện Di Linh. Nếu xét về niên điểm thì Tòa thị chính tỉnh Đồng Nai Thượng thuộc loại cổ nhất ở Tây Nguyên, trước cả Dinh Tỉnh trưởng Đắk Lắk (xây dựng năm 1907) và Dinh Tỉnh trưởng Đà Lạt (xây dựng năm 1916).

Công trình Tòa Thị chính tỉnh Đồng Nai Thượng được bao bọc bởi vùng cao nguyên bát ngát cùng nhiều danh thắng khác như núi Brah Yang cao 1.874 m, núi Yang Doan cao 1.812 m, hồ Kala, thác Bobla... Đây thực sự là điểm đến hấp dẫn, thôi thúc bước chân du khách tìm về khám phá, trải nghiệm. Trong năm 2023, huyện Di Linh đã có văn bản đề xuất công nhận công trình Tòa Thị chính tỉnh Đồng Nai Thượng

là di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh hoặc cấp quốc gia. Khi đó, công trình Tòa thị chính tỉnh Đồng Nai Thượng sẽ thành điểm nhấn du lịch của huyện Di Linh; đồng thời, huyện sẽ được hỗ trợ, hướng dẫn các bước cần thiết để bảo tồn, tu bổ và phát huy giá trị của công trình này. Và, một ngày không xa, người dân, du khách sẽ có cơ hội được chiêm ngắm công trình kiến trúc lịch sử trong không gian một trung tâm hành chính cấp huyện đẹp, luôn xanh mát và rực rỡ sắc hoa Di Linh.

Hệ thống cửa gỗ vẫn nguyên vẹn sau hơn 110 năm tồn tại.

Công trình tọa lạc giữa cao nguyên Di Linh trù phú.

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

Tuổi trẻ Cát Tiên với Cuộc vận động "Thanh niên sống đẹp - sống có ích"

HOÀNG SA

Anh Nguyễn Văn Mười - Phó Bí thư Phụ trách Huyện Đoàn Cát Tiên cho biết, trong nhiệm kỳ 2019 - 2024, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam huyện Cát Tiên đã tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền, giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên. Các hoạt động hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp, phát triển kinh tế được các cấp bộ Đoàn, Hội ở huyện Cát Tiên chú trọng thực hiện.

Theo đó, thực hiện Cuộc vận động "Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp" được Ủy ban Hội từ huyện đến cơ sở triển khai rộng rãi, nhất là thông qua mạng xã hội facebook, zalo, các trang fanpage. Thông qua đó, nhiều tấm gương người tốt, việc tốt, mô hình hay, lối sống đẹp đã được chia sẻ, ghi nhận, biểu dương góp phần tuyên truyền, giáo dục, định hướng cho cán bộ, hội viên, thanh niên hướng tới những giá trị sống cao đẹp, sống có lý tưởng, có hoài bão và khát vọng vươn lên. Đồng thời, các cấp Hội cũng tích cực triển khai Cuộc vận động "Giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới" theo nội dung, tiêu chí phù hợp từng năm với thanh niên Cát Tiên.

Cụ thể, Hội Liên hiệp Thanh niên huyện đã tổ chức 9 diễn đàn thanh niên cấp huyện và trên 50 diễn đàn thanh niên cấp cơ sở với

Với phương châm mình vì mọi người, mọi người vì mình; sống có ích cho bản thân, gia đình và xã hội; sống có lý tưởng cao đẹp, tự tin trong hội nhập quốc tế, sẵn sàng tình nguyện vì cộng đồng, cống hiến vì Tổ quốc... Cuộc vận động "Thanh niên sống đẹp - sống có ích" được tuổi trẻ Cát Tiên nhiệt tình hưởng ứng thực hiện. Qua đó, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và hành động của hội viên, thanh niên.

các nội dung như: Thanh niên làm theo lời Bác; Thanh niên với pháp luật; Thanh niên sống đẹp; Ngày hội Tôi yêu Tổ quốc tôi; Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Cát Tiên... thu hút sự tham gia của trên 10.000 lượt hội viên, thanh niên.

Bên cạnh đó, công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật được quan tâm góp phần hình thành thói quen "Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật" cho thanh niên. Các cấp Hội đã chú trọng tuyên truyền hiến pháp, pháp luật liên quan đến thanh niên như: Luật Thanh niên 2005 và Luật Thanh niên 2020; Chiến lược Phát triển thanh niên Việt Nam giai đoạn 2001 - 2020, giai đoạn 2021 - 2030; Chương trình phát triển thanh niên huyện Cát Tiên giai đoạn 2021-2030... Công tác tuyên truyền bằng nhiều hình thức phong phú, thiết thực; phối hợp với các cấp bộ Đoàn triển khai nhiều hoạt động giúp đỡ, cảm hóa thanh niên hoàn lương, thanh thiếu niên chậm tiến, trong nhiệm kỳ đã giáo dục, giúp đỡ, cảm hóa 57 thanh thiếu niên chậm tiến trở nên tiến bộ.

Ngoài ra, tuổi trẻ Cát Tiên còn xung kích, đi đầu trong thực hiện Phong trào "Toàn dân đoàn kết

Câu lạc bộ Thấy thuốc trẻ Trung tâm Y tế huyện phối hợp tổ chức tư vấn, khám, chữa bệnh và phát thuốc miễn phí cho người dân thuộc đối tượng chính sách xã Quảng Ngãi.

xây dựng nông thôn mới"; giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa của địa phương; bài trừ các hủ tục, mê tín, dị đoan. Vận động thanh niên thực hiện tốt nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội; tham gia phòng, chống tệ nạn xã hội; tích cực xây dựng gia đình ấm no, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc... Tổ chức các đội hình tuyên truyền pháp luật cho hội viên, thanh niên; tích cực giúp đỡ, cảm hóa thanh thiếu niên chậm tiến bộ... Qua các hoạt động trên,

đã góp phần giữ gìn và khơi dậy nét đẹp văn hóa các dân tộc, địa phương, giáo dục cho thanh niên lối sống đẹp; đồng thời, tạo không khí thi đua, sôi nổi trong các cấp bộ Hội, thu hút đông đảo thanh niên tham gia.

Cuộc vận động "Thanh niên với văn hóa giao thông" tiếp tục được triển khai rộng khắp góp phần nâng cao nhận thức của thế hệ trẻ trong việc xây dựng các cử chỉ, hành vi đẹp trong tham gia giao thông và trong đời sống thường ngày của

thanh niên khi tham gia giao thông. Trong nhiệm kỳ, các cấp Hội đã phối hợp tổ chức được khoảng 48 đợt tuyên truyền, thi tìm hiểu pháp luật về an toàn giao thông. Duy trì đội hình thanh niên tham gia đảm bảo an toàn giao thông; công tác tuyên truyền về an toàn giao thông được triển khai với các hình thức đa dạng, phong phú, phối hợp thực hiện các công trường an toàn giao thông; trong đó phát huy hiệu quả 12 đội hình thanh niên xung kích, 33 công trường bảo đảm an toàn giao thông.

Mặt khác, các cơ quan, đơn vị trên địa bàn đã thường xuyên phối hợp với Đoàn các cấp trong huyện tổ chức giáo dục, định hướng cho thanh niên về truyền thống tốt đẹp của đất nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống "Uống nước nhớ nguồn"... Tích cực triển khai Chương trình "Mỗi thanh niên một cuốn sách làm bạn", góp phần nâng cao nhận thức của hội viên, thanh niên về giá trị của việc đọc sách; xây dựng và phát triển thói quen, kỹ năng đọc sách trong hội viên, thanh niên, nâng cao dân trí, phát triển tư duy, khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách, tâm hồn, tăng cường ý thức chấp hành pháp luật, hình thành lối sống lành mạnh trong hội viên, thanh niên. Đồng thời, tạo sức lan tỏa và phát huy tinh thần xung kích của thanh niên trong phát triển văn hóa đọc đối với cộng đồng, thúc đẩy hình thành xã hội học tập.

Người cựu chiến binh và thương hiệu Bắp Lá B' Lao

Một người cựu chiến binh, trải qua những năm tháng quân ngũ, về với đời thường và gắn bó với nghề trồng cảnh lá. Đó là ông Nguyễn Văn Bảy, người đã tạo nên thương hiệu trang trại Bắp Lá B' Lao.

CCB Nguyễn Văn Bảy bên gốc trầu bà Nam Mỹ.

DIỆP QUỲNH

Trang trại Bắp Lá đóng chân trên địa bàn Phường 1, TP Bảo Lộc. Với tám sào nhà kính chuyên dụng dùng để trồng những cây cảnh lấy lá nổi tiếng như: trầu bà Nam Mỹ, tùng nhỏ, dương xỉ Úc, trang trại Bắp Lá đã có 30 năm cung cấp lá cảnh trên thị trường - ông Nguyễn Văn Bảy, chủ trang trại Bắp Lá kể lại. Ở tuổi thanh xuân, ông đã là người lính, đóng quân tại quân cảng Cam Ranh, Khánh Hòa. Được xuất ngũ,

ông Nguyễn Văn Bảy gắn bó với một công ty nông nghiệp trên địa bàn TP Bảo Lộc. Biết về nghề hoa, ông Bảy trăn trở tìm hướng đi cho kính thể gia đình.

Làm sao để trồng những loại cây được thị trường chấp nhận, thu nhập lâu dài và ít chịu cạnh tranh? Và, trang trại Bắp Lá được hình thành với mục tiêu trồng các loại cây cảnh lấy lá.

"Năm 1995, nông dân Bảo Lộc cũng như Đà Lạt chủ yếu trồng hoa, còn rất ít những người trồng lá cảnh để cắm hoa, làm các nguyên liệu phụ trợ ngành hoa cũng như phục vụ nhu cầu cảnh lá của người tiêu dùng. Nhiều shop hoa phải nhập hàng lá cắm từ nước ngoài về. Tìm hiểu, tôi quyết tâm trồng các loại cây lấy lá để phục vụ thị trường ngách này", người cựu chiến binh Nguyễn Văn Bảy nhắc lại. Ban đầu, ông Nguyễn Văn Bảy chuyên làm giống trầu bà Nam Mỹ, thứ cây cho những tấm lá rất to, xanh, phù

hợp với điều kiện sống trong nhà. Trầu bà Nam Mỹ, khi cây còn non, chuyên sử dụng để cắt lá cắm xen với hoa. Từ lúc cây lớn, ông Bảy bán nguyên cây cho người tiêu dùng. Cây trầu bà Nam Mỹ lớn được các quán cà phê, các khu du lịch ưa thích do thân, dáng đẹp, dễ trồng, dễ chăm sóc.

Rồi dần dần nhu cầu thị trường tăng, trang trại được mở rộng, ông Bảy trồng thêm dương xỉ Úc, cây tùng nhỏ, hai loại cây chuyên cắt cảnh lấy lá. Trang trại Bắp Lá hầu như chỉ chuyên canh ba giống cây chính gồm trầu bà Nam Mỹ, dương xỉ Úc và tùng nhỏ. Ngoài ra, còn một số các loài cây lấy lá nhỏ được trang trại trồng để cung ứng chậu cho những người yêu thiên nhiên mang chút màu xanh vào không gian trong nhà.

"Hầu hết các loại cây cảnh trồng lấy lá có nguồn gốc từ nước ngoài đều chịu ảnh hưởng rất lớn từ thời tiết. Như cây tùng nhỏ, lá ngâm nước, nếu mưa nhiều sẽ rụng lá. Vì vậy, trồng cảnh lá hầu hết sẽ phải trồng trong nhà kính", ông

Nguyễn Văn Bảy cung cấp. Và, để tối ưu hóa quy trình sản xuất, trang trại Bắp Lá tiến hành trọn vẹn từ nhập hạt giống, gieo, ra chậu chăm cho tới khi cây lớn, đủ khả năng cho thu hoạch. Cũng vì sản xuất cây giống rất chất lượng, trang trại Bắp Lá là một thương hiệu tin tưởng để nhiều nhà vườn yêu thích trồng cảnh lá tới nhập giống.

Cựu chiến binh Nguyễn Văn Bảy rất tự hào vì ngoài trang trại lá của gia đình, ông đã tạo được một liên kết, cung cấp giống, hỗ trợ kỹ thuật và bao tiêu sản phẩm một hệ thống gồm 10 nhà vườn. Các nhà vườn này đều lấy giống từ trang trại, khi thu hoạch, trang trại Bắp Lá đều bao tiêu hết sản phẩm cho các nhà vườn vệ tinh. Ông Nguyễn Văn Bảy chia sẻ, khi xây dựng các nhà vườn vệ tinh, trang trại Bắp Lá mới có đủ số lượng lá để cung cấp cho đối tác. Theo ông, nhu cầu lá cảnh, lá phụ trợ ngành hoa là rất dồi dào và mảnh đất Lâm Đồng phù hợp cho nghề trồng lá cảnh. Ông Nguyễn Văn Bảy đánh giá, trồng lá cảnh tuy không có thu

nhập cao vượt trội như trồng hoa nhưng bù lại, trồng lá cảnh có đầu ra ổn định, không bị áp lực bởi thời vụ, có thể thu hoạch sớm hoặc trễ theo nhu cầu thị trường, giảm áp lực cho người nông dân.

Bản thân ông Bảy hết sức có ý thức trong việc xây dựng trang trại. Ông giới thiệu hệ thống thu nước từ mái nhà kính xuống hầm. Ông đã xây dựng bể nước ngầm 200 khối, nước mưa từ mái được thu xuống hầm và quay trở lại tưới cho cây trong vườn. Nước mưa có nhiều vi chất giúp cây phát triển tốt, đồng thời thu nước trên mái giảm áp lực nước chảy xói mòn.

Bà Tổng Thị Tố Như - Chủ tịch Hội Nông dân Phường 1, TP Bảo Lộc đánh giá, ông Nguyễn Văn Bảy là một cựu chiến binh - nông dân xuất sắc. Ông vừa được nhận huy hiệu 40 năm tuổi Đảng, là một đảng viên gương mẫu, chi hội trưởng cựu chiến binh, nông dân sản xuất giỏi của Phường 1. Sự nhiệt tình trong công tác xã hội, xây dựng liên kết sản xuất bao tiêu sản phẩm cho các nông hộ lân cận đã giúp thương hiệu Bắp Lá của người cựu chiến binh Nguyễn Văn Bảy ngày càng thêm bền vững, là một tấm gương sáng cho cộng đồng cư dân học hỏi.

CÁT TIÊN:

Mỗi năm thu gom 17.000 tấn phụ phẩm cây trồng

Thống kê mỗi năm ở huyện Cát Tiên thu gom từ 16.000 tấn đến 17.000 tấn phụ phẩm từ thu hoạch cây trồng. Trong đó gồm 12.000 tấn phụ phẩm cây trồng ngắn ngày trên diện tích 11.000 ha, chủ yếu cây lúa sản xuất 2 - 3 vụ. Còn lại 4.000 tấn đến 5.000 tấn thu gom từ phụ phẩm trên diện tích 8.000 ha cây dài ngày như: điều, trà, cao su, các loại cây ăn trái...

Cụ thể, khối lượng phụ phẩm cây ngắn ngày phần lớn rom rạ sau thu hoạch làm thức ăn gia súc, trải thành màng phủ để sản xuất hoa màu, từ gốc các loại cây trồng, phần còn lại đưa vào máy vo tròn thành từng cuộn lớn để bán cho thương lái ngoài địa phương.

Và phụ phẩm từ các loại cây công nghiệp dài ngày được thu gom từ cắt cành, tĩa tán, sơ chế sau thu hoạch làm chất đốt, chế biến phân hữu cơ, bán cho nông hộ trong và thương lái ngoài địa phương theo nhu cầu.

VŨ VĂN

Hơn 9,3 tỷ đồng khắc phục sạt lở đường giao thông hồ Tuyên Lâm

Theo báo cáo kinh tế kỹ thuật vừa được UBND tỉnh Lâm Đồng phê duyệt, công trình khắc phục sạt lở đường giao thông trong Khu du lịch hồ Tuyên Lâm với tổng mức đầu tư hơn 9,3 tỷ đồng.

Trong đó gần 9 tỷ đồng chi phí đầu tư xây dựng và tư vấn. Đây là công trình giao thông cấp IV, do Ban Quản lý Khu du lịch quốc gia hồ Tuyên Lâm làm chủ đầu tư.

Quy mô đầu tư xây dựng gồm phần đào đắp khối lượng đất bạt mái taluy dương vận chuyển đến bãi đổ thải; phần kê chắn đất bằng bê tông xi măng đá chiều cao trung bình từ 1,5 m đến 3 m; phần lè gia cố lớp móng cấp phối đá dăm dầm chặt dày 12 cm...

Mục tiêu đầu tư xây dựng công trình khắc phục sạt lở đường giao thông trong Khu du lịch quốc gia hồ Tuyên Lâm nói trên, nhằm đảm bảo an toàn đi lại cho người dân và du khách.

MẠC KHẢI

Phát hiện 90 vụ vi phạm Luật Lâm nghiệp

Trong 7 tháng đầu năm 2024, toàn tỉnh Lâm Đồng phát hiện 90 vụ vi phạm Luật Lâm nghiệp, trong đó 74 vụ đã xác định được đối tượng vi phạm, chiếm 82% và 16 vụ chưa xác định được đối tượng vi phạm, chiếm 18%; diện tích thiệt hại do phá rừng 6,13 ha; khối lượng lâm sản thiệt hại là 604,3 m³ gỗ các loại và 9.670 cây lồ ô. Tổng số vụ vi phạm đã xử lý 79 vụ; trong đó: xử lý hành chính 63 vụ, chuyển xử lý hình sự 16 vụ; tịch thu 119 m³ gỗ tròn/gỗ xẻ các loại. Cũng trong 7 tháng đầu năm, trên địa bàn tỉnh phát hiện 11 vụ vi phạm phức tạp, nổi cộm xảy ra, giám 6 vụ so với cùng kỳ (giảm 35%).

Riêng trong tháng 7, phát hiện 17 vụ vi phạm Luật Lâm nghiệp trong đó 4 vụ việc phức tạp, nổi cộm xảy ra gồm 2 vụ ở huyện Đam Rông và 2 vụ ở huyện Đơn Dương.

NGUYỄN NGHĨA

DI LINH: Sẵn sàng ứng phó các tình huống trong mùa mưa bão

CHÍNH THÀNH

Ông K'Đô - Chủ tịch UBND xã Đinh Trang Thượng (huyện Di Linh) cho biết, mới đây nhất, chiều ngày 25/7, do không biết Thủy điện Đồng Nai 2 xả nước điều tiết nên các em K'Luyến, K'Mos và K'Gia Quyền cùng 15 tuổi thường trú tại xã Tân Châu, huyện Di Linh đã ra sông Đồng Nai, đoạn qua địa bàn xã Đinh Trang Thượng để đánh bắt cá dẫn tới việc bị nước lớn chảy xiết cô lập, mắc kẹt trên mỏ đất giữa dòng sông. Ngay sau khi nắm được thông tin, xã Đinh Trang Thượng cùng các đơn vị thuộc huyện Di Linh đã triển khai lực lượng cùng phương tiện đến hiện trường thực hiện các công tác giải cứu các nạn nhân. Tuy nhiên, do nước lớn chảy xiết, lãnh đạo huyện Di Linh đã phải đề nghị Nhà máy Thủy điện Đồng Nai 2 tạm thời dừng việc xả nước để lực lượng chức năng đã tiếp cận được nhóm thiếu niên trên và tiến hành đưa các em lên bờ an toàn, không có ai bị thương vào khoảng 21h cùng ngày.

Không chỉ riêng vụ việc nêu trên, từ đầu tháng 6 tới nay, trên đoạn sông Đồng Nai đã xảy ra thêm 2 vụ việc với 7 thanh, thiếu niên khi đi đánh bắt cá bị mắc kẹt giữa sông khi nhà máy thủy điện xả điều tiết, nước sông đột ngột dâng cao. Ông K'Đô thông tin, dòng sông Đồng Nai chảy qua địa bàn xã dài hơn 22 km đồng thời cũng là hạ lưu của thủy điện Đồng Nai 2 và thủy điện Đồng Nai 3. Đề cảnh báo cho người dân khi thủy điện thông báo xả điều tiết cũng như khi mưa lớn không đánh bắt cá, vớt củi hay có hoạt động vui chơi gần khu vực các

Những cơn mưa lớn, kéo dài thời gian qua đã phát sinh nhiều tình huống về ngập úng cục bộ, sạt trượt đất ở nhiều mức độ khác nhau, gây thiệt hại về người và tài sản tại một số địa phương trên địa bàn tỉnh. Để bảo đảm an toàn tính mạng, tài sản của người dân, tại địa bàn huyện Di Linh, các lực lượng, đơn vị chức năng đã và đang chủ động thực hiện nhiều biện pháp để sẵn sàng ứng phó với thiên tai.

Lực lượng chức năng huyện Di Linh giải cứu nhóm thanh niên mắc kẹt trên sông Đồng Nai trong mùa mưa 2024.

sông, suối..., chính quyền xã đã đăng tải thông tin lên cổng thông tin của xã, đề nghị các trưởng thôn thông báo cho các gia đình, đồng thời đều có biển cảnh báo ở các khu vực có nguy cơ cao.

Tương tự như địa bàn xã Đinh Trang Thượng, các đơn vị chức năng thị trấn Di Linh giữa tháng 7/2024 đã rà soát và phát hiện 8 vị trí nhà ở có nguy cơ sạt lở đất và nhiều vị trí đất nông nghiệp có nguy cơ sạt trượt. Đề lên phương án đảm bảo an toàn cho người dân và tài sản, UBND thị trấn Di Linh đã kiên quyết lập biên bản cam kết, đồng thời hỗ trợ người dân di dời người và tài sản ra khỏi địa điểm có nguy cơ sạt lở

trong ngày 21/7. Đối với nhiều vị trí đất nông nghiệp không có nhà ở, địa phương đã thông báo cho chủ sử dụng đất tạm thời không canh tác, đi lại gần khu vực để đảm bảo an toàn.

Cũng trong mùa mưa 2024, lãnh đạo UBND huyện Di Linh đã chỉ đạo các phòng chức năng, phối hợp với ngành điện lực rà soát di dời, xử lý an toàn nhiều trụ điện trung, hạ thế và trụ viễn thông trên địa bàn các xã có nguy cơ ngã đổ. Đối với công tác phòng, chống thiên tai năm 2024 và khắc phục và phòng, chống sạt lở đất trên địa bàn huyện trong mùa mưa, từ đầu tháng 4 tới nay, UBND huyện đã ban hành 15 văn bản chỉ đạo. Trong đó, Chủ tịch

UBND huyện Di Linh Trần Đức Công trong nhiều văn bản chỉ đạo đều yêu cầu các phòng, ban, địa phương tuyệt đối không được lơ là, chủ quan, bị động trong công tác phòng chống thiên tai. Các đơn vị, địa phương phải chủ động rà soát, nắm chắc các khu vực có nguy cơ sạt lở đất, sạt trượt công trình; chủ động chuẩn bị sẵn sàng đầy đủ các phương án, lực lượng, phương tiện cứu hộ, cứu nạn, cứu trợ nếu có xảy ra thiên tai, sạt lở đất, sạt lở công trình xảy ra để hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản trong mùa mưa bão.

Đặc biệt, phải tăng cường lực lượng theo dõi sát tình hình, chủ động ứng phó kịp thời với nguy cơ sạt lở đất tại các khu vực có người dân sinh sống dưới mái taluy dương, taluy âm, bờ sông, suối... Bên cạnh đó, người đứng đầu các đơn vị, địa phương phải chịu trách nhiệm trước UBND huyện, Chủ tịch UBND huyện về việc triển khai kế hoạch, phương án và công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai tại địa bàn quản lý.

UBND huyện Di Linh cũng đã giao các đơn vị, địa phương đẩy mạnh tuyên truyền cho người dân mức độ nguy hiểm khi xảy ra các tình huống khẩn cấp. Đồng thời chuẩn bị kế hoạch sơ tán dân, thống kê tất cả các hộ trong xã có khả năng bị ngập lụt, lập phương án tổ chức di dời và chuyển nơi an toàn, lo việc ăn ở, sinh hoạt cho người dân trong thời gian sơ tán...

BẢO LỘC: Khám mắt miễn phí cho người dân có hoàn cảnh khó khăn

Từ ngày 30/7 đến 4/8, Hội Chữ thập đỏ và Phòng Y tế TP Bảo Lộc phối hợp với Bệnh viện Mắt Sài Gòn - Đà Lạt tổ chức khám sàng lọc và tư vấn điều trị các bệnh về mắt miễn phí cho người dân trên địa bàn thành phố.

Đây là chương trình khám, chữa bệnh nhân đạo được Hội Chữ thập đỏ tỉnh Lâm Đồng phối hợp với Bệnh viện Mắt Sài Gòn - Đà Lạt tổ chức và ủy quyền cho Hội Chữ thập đỏ TP Bảo Lộc triển khai.

Trong thời gian trên, đoàn y, bác sĩ Bệnh viện Mắt Sài Gòn - Đà Lạt cùng với sự hỗ trợ của các tình nguyện viên Hội Chữ thập đỏ TP Bảo Lộc sẽ có mặt tại tất cả các

Đoàn y, bác sĩ Bệnh viện Mắt Sài Gòn - Đà Lạt tổ chức khám, đo thị lực miễn phí cho người dân trên địa bàn TP Bảo Lộc.

phường, xã tổ chức khám các bệnh về mắt cho người dân có hoàn cảnh khó khăn.

Các y, bác sĩ sẽ tổ chức

khám, đo thị lực, soi đáy mắt và tư vấn, chăm sóc, phòng tránh các bệnh về mắt; đồng thời, cấp phát thuốc miễn phí

cho người dân.

Dự kiến, trong đợt này, khoảng 3.000 người trên địa bàn TP Bảo Lộc sẽ được khám và cấp phát thuốc các bệnh về mắt miễn phí.

Ông Nguyễn Minh Hà - Phó Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ TP Bảo Lộc, cho biết: Sau khi kết thúc đợt khám, Hội Chữ thập đỏ thành phố và đoàn y, bác sĩ Bệnh viện Mắt Sài Gòn - Đà Lạt sẽ có báo cáo tổng hợp cụ thể; đồng thời, sàng lọc những trường hợp mắc các bệnh về mắt như đục thủy tinh thể, mộng thị, quặm mắt... để chỉ định phẫu thuật và hỗ trợ từ 70 - 100% chi phí tùy theo đối tượng, hoàn cảnh cụ thể.

KHÁNH PHÚC

ĐỌC ĐƯỜNG ĐẤT NƯỚC**Những sớm mai****KHUÊ VIỆT TRƯỜNG**

Nha Trang có rất nhiều chợ nhỏ, mọi người hay đặt tên là chợ Osin, chợ chồm hồm, chợ di động, chợ tăng hình... Các chợ này thường tụ ở một góc phố, ở một bãi đất trống, nói chung là bất cứ nơi nào có thể để bán hàng. Các chợ chỉ xuất hiện vào một thời gian quy định vào buổi sáng, rồi sau đó giải tán.

Đạo này theo quy định của thành phố về ổn định trật tự, giải tỏa việc lấn chiếm lòng lề đường để kinh doanh buôn bán, các chợ đã vào trật tự, riêng các chị bán cá lại chuyển sang mô hình bán di động. Điển hình như trên đường Võ Thị Sáu, đoạn đi qua chợ Bình Tân, các chị bán cá chuyển qua mô hình bán cá di chuyển, là cá để trong các rổ nhỏ, chạy theo khách đi ngang mời mua. Cách bán cá di động thường mỗi khay nửa ký, khách mua khỏi cần chọn lựa. Thật ra, khu chợ di động đường Võ Thị Sáu cá rất tươi ngon, do nguồn cung cấp từ cảng cá Cửa Bể, và những người bán cá di động ở đây đa phần là người dân

Chợ cá sớm mai sương.

ở Cửa Bể.

Dẫn chuyện là ở Đà Lạt cũng có một chợ cá. Chợ cá nhỏ nằm ngay chân cầu thang từ đường Nguyễn Văn Cừ đi lên đường Nguyễn Chí Thanh. Cá bày bán ở đây rất nhiều, tuy nhiên như người địa phương thì cá đã phải qua công đoạn ướp đá nên hương vị giảm, còn con cá ở Nha Trang thì búng nhảy tươi rói là điều tất nhiên, đặc biệt cá nục ở Nha Trang ngon, thường để đem đi Đà Lạt

cá được hấp cho đảm bảo tươi ngon. Lại kể thêm câu chuyện ở Phú Quốc. Ngay tại chợ Hàm Ninh, buổi chiều về có một chợ cá riêng, chỉ bán cá (đối diện là chợ rau chi bán rau). Cá ở Phú Quốc là cá đuối. Và nếu dạo chơi ở chợ Phú Quốc, bạn sẽ thấy chợ cá ở bên dưới gầm cầu không biết bao nhiêu là hàng cá và cá hải sản bày bán với giá rẻ bất ngờ.

Trời phú cho Nha Trang một

vùng biển mà nguồn lợi tôm cá đa dạng, đặc biệt là cá com để làm ra nước mắm Nha Trang. Những bến cá huyền ảo từ bến chính đến bến phụ tạo ra một không gian sinh động vào những sáng mờ sương. Những con thuyền ra khơi đêm trở về bến khi mặt trời chưa mọc. Cá khi đó là một mớ đủ loại, cứ đổ lên bờ, và có một nghề rất độc đáo là nghề lựa cá. Những con cá bày bán ở các chợ là đã được lựa.

Những bến cá như bến cá Hòn Ró, bến cá đường Võ Thị Sáu chẳng hạn, hoặc có khi thuyền tập vô một địa điểm thuận lợi nào đó đưa cá lên. Rất nhanh chóng, sau khi cá được lựa xong, là các đầu mối thu mua ngay tức khắc, và những người bán cá cũng mua với giá cá tùy theo buổi chợ. Và các chợ cá ở Nha Trang hình thành trong sớm mai sương.

Là trên con đường bờ kè sông Cái từ khách sạn Mường Thanh vòng qua giáp cầu Hà Ra. Cá được bày bán trong nắng còn vương trên ngọn cây. Là cá thừ, cá ô, cá chim, cá nục, cá liệt... những con cá còn rất tươi, chỉ nhìn là muốn mua về. Có người theo thói quen,

sáng sớm ghé mua cá theo ý thích của mình rồi mới đi làm. Những chợ cá nhỏ như thế với những người phụ nữ dường như đã gắn với nghề đón mua cá và bán cá, họ bày cá ra trên các rổ nhựa hoặc tre đan rất bắt mắt, phân loại rõ ràng. Khách đi ngang, không thể nào không dừng lại chọn mua, bởi cá tươi thật tươi. Thường thì giá cá theo ngày, chẳng ai thách làm gì, chỉ là nếu gặp khách khó tính bớt chút ít cho vui. Mỗi người bán cá luôn mang theo một cái cân để cân cá, cái thớt để làm cá, cái dao bén và một cái kéo bén. Người mua cá thường yêu cầu làm cá cho mình chứ ít ai mua về mới làm. Tiếng cười vui trong sớm mai sương có vương vẩn tiếng sóng biển vỗ.

Sớm mai sương, tôi dạo ra chợ cá. Bà bán cá bày một nĩa cá liệt, bà bảo lâu lắm rồi mới có mớ cá liệt ngon. Rất nhanh, mọi người mua loại cá để nấu ngọt, nĩa cá bán hết trong thoáng chốc...

Những chợ cá sớm mai sương trong lòng phố Nha Trang cũng mau chóng bán hết hàng, khoảng hơn một giờ đồng hồ bán xong, trả lại mặt bằng cho phố.

Mưa chưa thôi rồi...

TIẾP TRANG 5

... - Thực ra không còn một giải pháp nào khác. Con Liên nó giấu cô, sau này tình cờ nó nói hớ ra mới biết, lần đầu ra tòa, nó xé đơn. Lần thứ hai, thằng chồng nó chuẩn bị nguyên một chồng đơn ký sẵn cỡ mấy chục tờ. Con bé xé cái này thằng chồng lấy ra cái khác. Nó xé đầu vài cái thì chịu không được, lần ra xiu. Bà thảm phán cũng chịu không được, hỏi: "Có lẽ nào anh này lại từng là chồng cô? Anh quay về hòa giải đi, để qua năm mới đi. Sắp hết năm rồi còn gì?". Dĩ nhiên thằng chồng đầu đồng ý. Còn kêu, việc hôm nay không để ngày mai, hưởng chi đòi tận năm sau. Lúc ấy, chỉ còn 5 ngày nữa là Ba mươi Tết.

Bà ngoại Suri hầu như độc thoại. Giọng lúc buồn, lúc giận, lúc xót xa dẫn Hạ đi từ vùng cảm xúc này tới vùng cảm xúc khác. Trong đầu Hạ bản thảo suy nghĩ, làm sao một phụ nữ mong manh như Liên đủ sức chịu đựng những điều ấy mà không chọn cho mình một giải pháp tốt hơn là sẵn sàng buông bỏ. Đôi khi, với một cuộc chia tay không còn tình yêu, người phụ nữ đặt mình vào thế sẵn sàng buông bỏ để nghĩ tới những điều tốt lành mới, sẽ bớt đau khổ hơn rất nhiều.

Liên tự tử nhưng cứu kịp. Hạ thấy lòng hoang mang khi nghe bà ngoại Suri thông báo trong chiều mưa xám xịt. Suy nghĩ mông lung của Hạ mới mấy hôm trước, không ngờ diễn ra nhanh ngoài dự đoán.

Liên đồng ý ly hôn hôm trước thì hôm sau phát hiện chồng có bồ. Là cô đồng nghiệp trẻ chưa chồng hỏi trước vẫn thường qua lại nhờ chồng cô hướng dẫn đề tài. Cô gái vẫn chào "chị Liên" ngọt xót mỗi khi gặp mặt. Vừa bước ra khỏi cửa tòa án, con nhỏ đó đứng đối diện chờ sẵn tặng hoa cho ba Suri. Cả hai đứa cười tươi rói. Con Liên

lao ngay ra đường... Giờ thì nó nằm Chợ Rẫy, tay chân bó bột trắng toát. Con Suri vô bệnh viện khóc thét âm ỉ vì sợ. Bà ngoại phải đứng từ xa ôm cháu, giữ nó không làm phiền các bệnh nhân khác, nước mắt ràn rụa chảy.

* * *

Hạ kịp chạy đến lớp trị liệu tâm lý cho con trước khi trời đổ mưa. Con mưa chiều nào cũng như thế có hẹn. Ở hành lang chung cư, Liên đã ngồi co ro từ lúc nào, mặt cúi gằm giấu vẻ mệt sau những ngày dưỡng thương.

Bà ngoại Suri hôm qua bị xe quệt bong gân. - Liên cười, nửa thông báo, nửa thanh minh về sự có mặt của mình. Hạ gật đầu nhẹ và im lặng không biết bắt đầu câu chuyện từ đâu, nhất là khi cơn mưa vừa ào ạt đến, mưa hắt từng vạt nước vào hành lang khiến cả hai đứa cùng thấy lạnh.

- Chỉ con mưa mới biết lúc nào thì thôi rồi. Cũng như chị chính mình mới biết, lúc nào thì mình thôi dằn cay. Phải không Hạ? - bắt giắc Liên nói.

Sáng nay, khi Liên tỉnh giấc, ôm gối khóc. Suri quờ tay phát hiện ra, ôm Liên vào lòng. Nó ú ớ không diễn đạt được gì nhưng nhìn ánh mắt trong veo của nó thì Liên thấy phải vững vàng hơn. Ánh mắt khờ dại của con nhỏ tràn niềm tin. Và Hạ biết không, nhìn ánh mắt của con nhỏ, Liên thấy rằng nó yêu mình lắm, tin mình lắm. Nhiều người nói mấy đứa nhỏ tự kỷ luôn có những điều đặc biệt...

Có một cơn mưa vừa đi qua rất vội trong ánh mắt Liên. Người mẹ đơn thân trước mắt Hạ lắc đầu để mái tóc xỏa xuống, lau vội những giọt pha lê nóng hổi vừa rơi xuống. Mưa vẫn chưa ngừng rơi nhưng lúc này đây, Hạ đã nắm tay Liên và nói rằng còn có Hạ sẽ luôn ở bên. Và Hạ cũng rất tin và yêu thương cả Liên và Suri.

Đạo diễn - Nghệ sĩ Ưu tú Phi Tiến Sơn...

TIẾP TRANG 7

... Chúng ta có cái mắc áo, có những chiếc áo, nhưng treo những chiếc áo lên mắc áo như thế nào lại thể hiện sự tài năng của nhà làm phim, đúng không ông?

Theo tôi, vừa thể hiện tài năng, vừa là kinh nghiệm sống và cả sự may mắn!

Mắt nước là mắt tất cả. Mắt nước là mắt đi nơi chốn mà biết bao thế hệ sinh tồn, sáng tạo và xây đắp. Minh đấu tranh là để bảo vệ, dành lại Tổ quốc, quê hương và ngay chính bản thân mình. Trong hoàn cảnh đó, thân phận lịch sử, thân phận dân tộc và thân phận của mỗi cá nhân đã gắn bó máu thịt vào nhau, đúng không ông? Có phải chính điều đó đã thôi thúc ông theo đuổi dòng phim lịch sử - kháng chiến?

Có những câu nói rất đơn giản, dễ hiểu nhưng lại rất sâu sắc, ví như: Núi là xương của đất; nước là máu của đất; đất là nơi chúng ta sinh tồn. Tôi cho rằng, đó là những khái niệm tuyệt vời về đất nước. Hình dung rộng lớn và sâu sắc hơn thì những dãy núi, dòng sông trên mảnh đất nơi ta đang sống đây như là xương, như là máu của chúng ta. Điều đó giúp chúng ta cảm nhận Tổ quốc, đất nước và dân tộc quan trọng trong mỗi chúng ta như thế nào, thiêng liêng biết bao nhiêu...

Nghe những lời tâm huyết của ông, những khái niệm về Tổ quốc, về dân tộc và bốn phận công dân, chúng tôi nghĩ rằng, ông làm phim lịch sử như là một người được giao sứ mệnh. Theo ông, khi làm phim lịch sử, ông có câu nệ sự chính xác theo tư liệu chính sử hay chọn hình thức lấy cảm hứng từ lịch sử để kể câu chuyện mà ông muốn kể?

Có các khái niệm chính sử, không chính sử và cả dã sử. Các sự thật lịch sử có rất nhiều điều cần bàn, nhưng điều quan trọng nhất là chúng ta biết tôn vinh tổ tiên, đó chính là vấn đề cốt lõi khi chọn đề tài sáng tác về lịch sử. Kể nào phê phán tổ tiên, kể đó không xứng làm con dân đất Việt. Lịch sử có thể được ghi chép lúc này thế này lúc khác thế khác. Lịch sử có thể được soi xét, nhìn nhận lại và có thể có những phát hiện mới. Chúng ta tham khảo nguồn tư liệu này có thể là đúng nhưng ở

nguồn tư liệu khác có thể sẽ có kết quả khác, nhận thức về lịch sử của chúng ta có thể thay đổi. Lịch sử cũng như sự thật, là một quá trình tiếp cận đa chiều. Cho nên, làm phim lịch sử là sử dụng chất liệu lịch sử một cách hợp lý; là quá trình do mình, từ mình đi ra bởi những khao khát mà mình muốn nói cùng kết hợp nhuần nhuyễn với cảm hứng sáng tạo của người nghệ sĩ...

Nhà văn Raxun Gamzatop (Daghestan) từng nói: "Nếu anh bắn vào quá khứ bằng súng lục thì tương lai sẽ ngã vào anh bằng đại bác" - tôn vinh lịch sử là trách nhiệm của thế hệ hậu nhân. Ông có đồng ý với chúng tôi là khi chúng ta nói câu chuyện làm phim lịch sử là để cho người đương đại soi vào đó để học ông cha những điều giá trị, rút ra bài học để sống tốt hơn, ứng xử tốt hơn?

Lịch sử cho chúng ta rất nhiều bài học. Bài học quan trọng nhất là bài học về tư cách làm người. Tôi cho rằng, những câu chuyện đạo lý, nhân văn đều xuất phát từ truyền thống, lịch sử. Thử đặt ra giả thiết, nếu một ngày nào đó, con cháu chúng ta mất đi tất cả "trí nhớ" về quá khứ của tổ tiên thì cuộc sống sẽ hụt hẫng biết chừng nào. Lấy tiêu chuẩn từ xã hội hôm nay, có rất nhiều giá trị mà lịch sử mang lại. Chúng ta có thể thấy một phần của lịch sử là cổ hủ, lạc hậu; nhưng những bài học của nó luôn luôn mới, vấn đề là anh hiểu nó như thế nào, sử dụng ra sao. Tôi lấy ví dụ về khái niệm danh tiếng. Ngày xưa, ông lý trưởng quản lý một làng, ông làm chức trách theo lệnh của quan trên, nhưng cái điều mà ông nghĩ nhiều là bản thân sinh ra từ làng, gắn bó với dân làng, ông phải làm gì để không ảnh hưởng đến danh tiếng của chính mình, của gia đình và dòng tộc mình. Cho nên, ông lý trưởng vừa tuân lệnh quan trên nhưng cũng phải giữ danh trước dân. Đó cũng chính là lòng tự trọng. Ngày nay, thật tiếc, nhiều người có chức phận không học được điều đó từ lịch sử; vì lòng tham, họ bị tha hóa, quên mất danh dự và rơi vào vòng lao lý, kỷ luật. Nếu những bài học lịch sử được văn học - nghệ thuật, trong đó có điện ảnh tái hiện, lan tỏa, đề cao những giá trị cao đẹp từ ông cha, có lẽ cũng giúp ích phần nào đó cho đời...

(CÒN TIẾP)

THỂ THAO

Thể thao Đông Nam Á trên đường tìm kiếm huy chương Thế vận hội

Cả 11 quốc gia Đông Nam Á đều có đoàn tham dự Thế vận hội mùa hè Olympic Paris 2024, nhưng trong khi có quốc gia nhiều khả năng giành được huy chương (HC) thì cũng có những nước đến nay rất khó tìm được một tấm huy chương thế giới dù bất kỳ màu nào.

VIẾT TRỌNG

Cộng đồng Đông Nam Á hiện có 11 quốc gia thành viên với tổng dân số trên 655 triệu người, chỉ ít hơn toàn bộ châu Âu chừng 100 triệu người (châu Âu hiện có trên 741 triệu người). Dân số đông, kinh tế - xã hội có những bước phát triển những năm gần đây, đời sống người dân nói chung trong khu vực được cải thiện đáng kể. Tuy nhiên, thể thao hầu hết các quốc gia Đông Nam Á trên sân chơi Olympic thế giới có khoảng cách rất lớn, nếu không nói đây vẫn là một "vùng trũng" về thể thao của châu Á, rất khó bắt kịp nhiều quốc gia có nền thể thao mạnh trên thế giới hiện nay.

Trong cộng đồng các quốc gia Đông Nam Á, giành được nhiều huy chương nhất tại Thế vận hội tính cho đến trước thời điểm Olympic Paris 2024 diễn ra chính là Indonesia - đất nước đông dân nhất trong khu vực với trên 270 triệu dân. Indonesia đã đạt chân đến Olympic mùa hè từ năm 1952 tại Helsinki, Phần Lan với 3 vận động viên (VĐV) nhưng lần đầu tham dự đó họ chẳng giành được tấm huy chương nào.

4 năm sau, tại Olympic Melbourne 1956 ở Úc, Indonesia đã có một lực lượng hùng hậu gồm 30 VĐV tham gia tranh tài nhưng họ cũng ra về tay trắng. Phải đến Olympic 1988 tại Seoul, Hàn Quốc, sau bao nhiêu năm tham dự, nước này mới giành được tấm HC đầu tiên, đó là 1 HC Bạc duy nhất tại kỳ Thế vận hội này. Và rồi tại Olympic Barcelona, Tây Ban Nha năm 1992, trong sự ngạc nhiên, họ đã giành được đến 5 tấm HC trong đó có cả 2 tấm HC Vàng.

Cho đến trước Olympic Paris 2024, Indonesia đã giành được 37 HC từ các kỳ Thế vận hội, nhiều nhất trong khu vực Đông Nam Á, trong đó có 8 HC Vàng, 14 HC Bạc và 15 HC Đồng. Tuy nhiên số HC giành được này không dàn đều cho một số môn thể thao mà ở bộ môn họ mạnh nhất là cầu lông với 21 HC trong đó có 8 HC Vàng; rồi đến môn cử tạ với 15 HC giành được trong môn này với 7 HC Bạc và 8 HC Đồng; tấm HC Bạc còn lại là của môn bắn cung.

Tuy nhiên, quốc gia mạnh nhất về thể thao và dẫn đầu khu

Thái Lan hiện có đương kim vô địch cầu lông đơn nam thế giới Kunlavut Vitidsarn, trong đội hình của mình, ứng viên giành HC Vàng Olympic năm nay.

vực Đông Nam Á trên sân đấu Olympic cho đến nay chính là Thái Lan, dù dân số nước này chỉ có trên 67 triệu người. Cùng Indonesia, Thái Lan bắt đầu tranh tài tại Thế vận hội mùa hè từ năm 1952 tại Helsinki, Phần Lan nhưng HC chưa đến với họ ngay. Phải đến Thế vận hội 1976 tại Montreal - Canada nước này lần đầu tiên mới giành được 1 tấm HC và đó là tấm HC Đồng. Đến Thế vận hội 1996 tại Atlanta, Mỹ, người Thái lần đầu tiên giành được HC Vàng, cùng với 1 HC Đồng tại đây.

Từ năm đó cho đến trước Paris 2024, trải qua 6 kỳ Olympic mùa hè, chỉ trừ lần tham dự tại Olympic 2012 tại London không có HC Vàng, các kỳ còn lại VĐV Thái khi tham dự đều giành được HC Vàng. Tổng cộng nước Thái qua các kỳ Olympic mùa hè tính đến trước Olympic Paris 2024 đã giành được 35 HC, trong đó có 10 HC Vàng, 8 HC Bạc và 17 HC Đồng. Nếu so về số lượng thì Thái Lan giành được HC có ít hơn Indonesia 2 tấm (Indonesia có đến 37 tấm HC), tuy nhiên về chất lượng thì Thái Lan trội hơn vì giành được đến 10 HC Vàng so với Indonesia chỉ có 8 HC Vàng.

Và điều đáng nói là trong khi HC Vàng của Indonesia tập trung vào bộ môn duy nhất là cầu lông thì Thái Lan có đến 3 môn giành được HC Vàng thế giới, trong đó có 5 HC Vàng của môn cử tạ, 4 HC Vàng quyền Anh và 1 HC Vàng môn taekwondo.

Sau Thái Lan và Indonesia thì Philippines cũng là một quốc gia giành được nhiều HC tại các kỳ Thế vận hội mùa hè. Thực chất, đây là nước có mặt rất sớm tại các kỳ Thế vận hội mùa hè, sớm nhất trong khu vực Đông Nam Á. Họ đã từng có mặt tại Thế vận hội tại Paris - Pháp năm 1924 dù lúc đó chỉ có 1 VĐV thi đấu. Đến năm 1928, quốc gia này đã giành được tấm HC đầu tiên từ Thế vận hội mùa hè tại Amsterdam - Hà Lan, năm đó là chiếc HC Đồng.

trước Olympic Paris 2024 là Singapore với 5 HC; Việt Nam với 5 HC. Trong 5 HC của Singapore có 1 tấm HC Vàng môn bơi (VĐV mang về HC Vàng duy nhất cho Singapore là Joseph Schooling ở nội dung 100 m bơi bướm tại Thế vận hội Rio de Janeiro - Brazil năm 2016); 2 HC Bạc trong môn bóng bàn và 1 HC Bạc trong môn cử tạ) và 2 HC Đồng (đều trong môn bóng bàn).

Còn 5 HC của Thể thao Việt Nam có 1 HC Vàng của VĐV Hoàng Xuân Vinh môn bắn súng tại Rio de Janeiro - Brazil 2016; 3 tấm HC Bạc gồm 1 tấm của VĐV Trần Hiếu Ngân giành được tại Sydney - Úc 2000 trong môn taekwondo nữ hạng cân 57 kg; tấm thứ 2 của VĐV Hoàng Anh Tuấn trong môn cử tạ hạng 56 kg nam tại Bắc Kinh năm 2008 và tấm thứ ba của Hoàng Xuân Vinh trong môn bắn súng tại Rio de Janeiro - Brazil 2016. Còn 1 HC Đồng của VĐV Trần Lê Quốc Toàn trong môn cử tạ hạng cân nam 56 kg tại Thế vận hội London - Anh năm 2012.

Tính đến trước Thế vận hội Paris 2024, có 5 quốc gia trong khu vực Đông Nam Á chưa từng giành được tấm HC nào tại Thế vận hội, đó là các nước Brunei, Lào, Campuchia, Myanmar và Đông Timor.

Có thể thấy, thể mạnh của các quốc gia Đông Nam Á trong suốt chiều dài tham dự các kỳ Thế vận hội mùa hè có thể tranh chấp HC chính là từ các môn như cầu lông, quyền Anh, cử tạ, bóng bàn và các môn võ. Trong đó Indonesia rất mạnh về cầu lông; Thái Lan và Philippines mạnh về quyền Anh; còn cử tạ các hạng cân nhẹ cũng là

thể mạnh của nhiều nước trong khu vực có khả năng có thể tranh chấp HC thế giới.

Chính vì vậy, tham dự Olympic Paris 2024 năm nay, các quốc gia trong khu vực Đông Nam Á đang nỗ lực tập trung cho thể mạnh lâu nay của mình có khả năng tranh chấp HC tại Thế vận hội. Chẳng hạn như Thái Lan - nước có có đoàn VĐV tham dự nhiều nhất Đông Nam Á, trong 51 VĐV tranh tài các nội dung của 16 môn thi đấu, có đến 9 VĐV của môn cầu lông và 8 VĐV trong môn quyền Anh. Cần biết rằng, những VĐV của tất cả các đoàn để đến được với Olympic Paris 2024 đều cần phải đạt chuẩn trong bộ môn của mình mới giành được tấm vé này.

Tương tự, trong đoàn 29 VĐV của Malaysia cũng có 8 VĐV thi đấu cầu lông, 4 VĐV thi đấu xe đạp và 3 VĐV thi đấu bắn cung; đoàn Indonesia với 26 VĐV có đến 9 VĐV cầu lông và 4 VĐV bắn cung; đoàn Singapore 23 VĐV có 5 VĐV thi đấu môn bơi, 4 VĐV thi đấu cầu lông. Còn Philippines trong 22 VĐV có 5 VĐV thi đấu quyền Anh. Các nước còn lại như Việt Nam (có 16 VĐV), Đông Timor (có 4 VĐV), Brunei (có 3 VĐV), Campuchia (có 3 VĐV), Lào (có 3 VĐV) và Myanmar (có 2 VĐV) các môn thi đấu có dàn đều hơn.

Trừ một số môn có thể gây bất ngờ, như bắn súng chẳng hạn, còn hầu hết các môn Olympic đều cần có một thời gian tích lũy tập luyện rất lâu, đầu tư bài bản. Chính vì vậy, sẽ rất khó cho các quốc gia Đông Nam Á nào muốn giành HC nhưng lại không có được thể mạnh của mình khi bước ra sân chơi thế giới.

GÓC ẢNH ĐẸP

Ngọn lửa cao nguyên. Ảnh: Nguyễn Văn Thương